

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**CADRUL LEGISLATIV PRIVIND
PREZENȚA DEȘEURILOR ÎN
APELE DE SUPRAFAȚĂ ȘI
MĂSURI PENTRU LIMITAREA
ACESTORA**

studiu documentar

octombrie 2021

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Laura Robu
Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

CONSIDERAȚII GENERALE	4
LEGISLAȚIA DIN UNELE STATE MEMBRE ALE UE ȘI DIN ALTE ȚĂRI	6
AUSTRIA.....	6
BELGIA	9
DANEMARCA	13
FRANȚA.....	19
GERMANIA	21
ITALIA.....	23
LITUANIA.....	25
ȚĂRILE DE JOS	26
POLONIA	27
PORTUGALIA.....	28
SPANIA	30
REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI AL IRLANDEI DE NORD	31
STATELE UNITE ALE AMERICII	32
AUSTRALIA.....	34
BIBLIOGRAFIE GENERALĂ	35

Considerații generale

Legislația Uniunii Europene referitoare la apă instituie un cadru normativ coerent privind standardele de calitate pentru toate corpurile de apă din UE, precum și în ceea ce privește combaterea și/sau eliminarea surselor specifice de poluare (provenite din agricultură, din activitatea zonelor urbane și din activități industriale). Conform obiectivelor asumate de UE, efectele anticipate ale schimbărilor climatice trebuie să fie integrate în instrumentele de planificare corespundente (i.e. planurile de gestionare a riscului de inundații, planurile de gestionare a bazinelor hidrografice etc.) dar și în programele de măsuri pe care statele membre intenționează să le întreprindă în vederea atingerii obiectivelor naționale de mediu.

[Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei](#) stabilește un cadru pentru protecția apelor de suprafață, a apelor de tranziție, a apelor de coastă și a apelor subterane urmărind:

- să prevină și să reducă poluarea;
- să promoveze utilizarea sustenabilă a apei;
- să protejeze și să îmbunătățească mediul acvatic și să atenueze efectele inundațiilor și secetelor.

Obiectivul global îl reprezintă atingerea unui standard calitativ ecologic bun pentru toate apele, statelor membre solicitându-li-se să întocmească planuri de management hidrografic precum și programe specifice de măsuri pentru atingerea obiectivelor convenite. Programele de măsuri fac parte din planurile de captare, compilate pentru perioade de șase ani (prima perioadă de planificare începând în 2010). Articolul 16 al Directivei stabilește că Parlamentul European și Consiliul adoptă măsuri speciale împotriva poluării apelor cu poluanți individuali sau cu grupuri de poluanți care prezintă un risc crescut pentru mediul acvatic (inclusiv riscuri pentru apele utilizate la captarea apei potabile). Măsurile trebuie să urmărească reducerea treptată a acestor poluanți și, pentru substanțele cu un grad ridicat de risc trebuie să urmărească stoparea sau eliminarea treptată a evacuărilor, emisiilor și a pierderilor. De asemenea, Directiva propune o listă a substanțelor prioritare/ cu grad ridicat de risc selectate dintre substanțele care prezintă un pericol semnificativ de poluare pentru/ prin intermediul mediului acvatic.

Aceasta directivă cadru este sprijinită de directive specifice, și anume [Directiva privind apele subterane](#), [Directiva \(UE\) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman](#) și [Directiva 2006/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 februarie 2006 privind gestionarea calității apei pentru scăldat și de abrogare a Directivei 76/160/CEE](#), [Directiva 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, de modificare și de abrogare a Directivelor 82/176/CEE, 83/513/CEE, 84/156/CEE, 84/491/CEE, 86/280/CEE ale Consiliului și de modificare a Directivei 2000/60/CE](#), [Directiva Consiliului din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale](#), [Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European](#)

și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații.

Directiva privind standardele de calitate a mediului stabilește limite pentru concentrațiile a 33 de substanțe prioritare/ cu grad ridicat de risc pentru mediul acvatic sau prin intermediul acestuia la nivelul UE și 8 alți agenți poluanți pentru apele de suprafață. Ulterior au fost adăugate 12 substanțe noi la lista existentă și s-a introdus obligația (ce îi revine Comisiei) de a stabili o listă suplimentară de substanțe de monitorizat în toate statele membre (listă de supraveghere) pentru a facilita revizuirile viitoare ale listei de substanțe prioritare.

Începând din ianuarie 2023, Directiva revizuită privind apa potabilă va oferi un nivel crescut de protecție a sănătății umane datorită standardelor mai stricte de calitate a apei, abordând și poluanții care prezintă motive de îngrijorare, precum perturbatorii endocrini și microplasticele, și conducând la o puritate mai ridicată a apei de consum pentru toată lumea – și la reducerea necesității utilizării recipientelor de plastic. Până în 2023, Comisia va evalua, dacă este necesar, abordarea unor noi parametri în cadrul reexaminării în curs a Directivei privind gestionarea apei pentru scăldat. Tot în cadrul unei viitoare reexaminări a Directivei privind tratarea apelor reziduale urbane, va fi analizată și posibilitatea introducerii unei monitorizări permanente a parametrilor relevanți pentru sănătate în ceea ce privește aceste ape. Reexaminarea și, după caz, modernizarea altor legi privind apa și mediul marin - pentru a le adapta mai bine la reducerea contaminanților chimici și a microplasticelor - vor contribui la menținerea calității apei. În strategia „De la fermă la consumator”, Comisia a identificat acțiuni care vor contribui la tranziția referitoare la reducerea spre zero a poluării în ceea ce privește sistemele alimentare, cum este cazul în noile orientări strategice ale UE privind acvacultura.

Directiva privind nitrații prevede obligația statelor membre de a desemna zone vulnerabile la nitrați (ZVN), și anume suprafețe de teren care alimentează ape poluate sau ape cu risc de poluare. Atunci când stabilesc zonele vulnerabile la nitrați, în loc să desemneze anumite zone, statele membre au opțiunea de a aplica un program de acțiune pe întregul teren agricol. Austria, Danemarca, Finlanda, Germania, Irlanda, Lituania, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, România, Slovenia, Flandra și Irlanda de Nord au urmat această abordare. Statele membre care optează, în schimb, pentru desemnarea de zone specifice trebuie să definească criteriile de desemnare. Aceste criterii se bazează pe definirea apelor poluate, astfel cum se prevede în anexa I la Directivă, însă pot varia de la un stat membru la altul¹.

Conform Directivei (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman, statele membre ar trebui să monitorizeze poluanții relevanți precum nitrații, pesticidele sau produsele farmaceutice, identificate în conformitate cu Directiva 2000/60/CE, precum și prezența lor naturală, dacă este cazul, în zonele de captare (de exemplu creșterea concentrației arsenicului sau, în baza informațiilor provenite de la furnizorii de apă, a altor poluanți/ agenți de contaminare în apa brută). În cazul în care apele de suprafață sunt utilizate pentru consumul uman, statele membre ar trebui, în procedurile de evaluare a riscurilor, să acorde o atenție deosebită microplasticelor și perturbatorilor endocrini, cum ar fi

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0257&from=EN>

nonilfenolul și beta-estradiolul, și ar trebui, dacă este necesar, să solicite furnizorilor de apă să monitorizeze și, dacă e necesar, să aplice tratamente pentru astfel de parametri și pentru alți parametri incluși în lista de supraveghere dacă aceștia sunt considerați a fi un pericol potențial pentru sănătatea umană. Pe baza evaluării riscurilor care vizează bazinele hidrografice aferente punctelor de captare, ar trebui să se adopte măsuri de gestionare pentru a preveni (sau pentru a ține sub control) riscurile identificate, în scopul asigurării calității optime a apei destinate consumului uman.

Legislația din unele state membre ale Uniunii Europene și din alte țări

AUSTRIA

În anul 2003, Austria a actualizat [Legea Apei](#) datând din 1959, implementând Directiva-cadru privind apa. Conform legii menționate, apele de suprafață, trebuie protejate, îmbunătățite și reabilite în așa fel încât să se prevină deteriorarea stării acestora. Ministrul federal al agriculturii, silviculturii, mediului și gospodăririi apelor specifică, prin ordonanță, starea optimă care trebuie atinsă. Îndeplinirea obiectivelor de management al apelor și a obiectivelor de mediu stabilite presupune emiterea unui plan național de management al resurselor de apa. De asemenea, ministerul menționat emite programe pentru reducerea treptată și prevenirea poluării ulterioare a corpurilor de apă prin deversări directe sau indirecte de compuși de azot din surse agricole. Astfel de programe includ măsuri, proceduri și practici, în special în ceea ce privește perioadele de interdicere a fertilizării, aplicarea îngrășămintelor cu azot pe terenurile agricole și standardele de capacitate a containerelor pentru depozitarea gunoierului de grajd.

Secțiunea 13 a legii prezintă infracțiunile în domeniul apelor și pedepsele stabilite pentru acestea.

În 2018, au fost aduse unele modificări la Legea Apelor, datorate Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998. În conformitate cu Convenția de la Aarhus și ținând cont de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene s-au acordat drepturi de participare și contestare organizațiilor de mediu, printre altele în legătură cu procedurile de aprobare a legislației în domeniul apelor. Conform hotărârii Curții din 20.12.2017, [C 664/15](#), protejarea naturii, speciilor și protecția peisajului natural sunt prioritare (anumite proiecte pot induce deteriorarea stării apei, în sensul articolului 4 din Directiva-cadru privind apa - în astfel de cazuri, organizațiile de mediu recunoscute vor fi implicate în procedurile necesare pentru a proteja interesele publicului în domeniul calității apei).

Astfel, prin legea votată de parlamentul austriac ([Aarhus Participation Act 2018](#)) s-au acordat drepturi de participare și contestare organizațiilor de mediu, printre altele în legătură cu procedurile de aprobare a legislației în domeniul apelor. Organizațiile de mediu sunt, de asemenea, îndreptățite să introducă un recurs împotriva deciziilor la Curtea

Administrativă pentru a declara o posibilă încălcare a unui aviz de autorizare a utilizării apei, în special privind respectarea obligației de a preveni deteriorarea stării apelor.

Responsabilitatea pentru reglementarea în domeniul mediului și protecția resurselor de apă se împarte între [Ministerul federal al Agriculturii, Regiunilor și Turismului](#), provincii și municipalități. Legea austriacă privind apa definește cerințele legale pentru reglementarea de mediu și protecția resurselor de apă. După partajarea competențelor, provinciile și municipalitățile pun în aplicare cerințele legale (fiind monitorizate de autoritățile provinciale).

Ministerul Federal al Agriculturii, Regiunilor și Turismului este responsabil de :

- elaborarea (în strânsă cooperare cu guvernatorii regiunilor federale „Länder” conform Legii apei din 1959) a Planului național de gestionare a bazinului hidrografic (inclusiv programele de măsuri) și
- coordonarea Planului național de gestionare a bazinului hidrografic în cadrul districtelor bazinelor hidrografice internaționale.

Guvernatorii regiunilor federale (Länder) și autoritățile locale au responsabilitatea principală de a face operaționale programele de măsuri.

Restabilirea stării ecologice a tuturor corpurilor de apă este problematică din motive de fezabilitate tehnică, costuri disproporționate (costurile investiționale de continuitate pentru râurile cu bazin de captare > 100 km² este similar cu cel pentru râurile cu bazin de captare <100 km²), limitarea factorilor naturali (recuperarea sistemelor ecologice complexe necesită timp, în special timpul pentru recolonizarea habitatelor restaurate).

[Raportul de țară](#) al Comisiei Europene privind evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu notează că cea mai semnificativă presiune asupra corpurilor de apă de suprafață austriece este reprezentată de depunerea atmosferică (care afectează toate corpurile de apă), urmată de baraje, bariere și stăvilare (27%). Poluarea chimică are cel mai semnificativ impact asupra corpurilor de apă de suprafață (afectează 100% din corpurile de apă de suprafață), urmată de habitate modificate din cauza modificărilor morfologice (43%). Un număr semnificativ mai mare de râuri este monitorizat în prezent, la itemul „starea ecologică a corpurilor de apă de suprafață”.

Conform Raportului, starea ecologică a apei austriece este, în general, peste media UE, în special în ceea ce privește lacurile, deși ponderea lacurilor cu calitate bună sau înaltă a scăzut de la 95% la 89%. Multe dintre schimbările de stare sau potențial ecologic la nivelul corpului de apă au fost raportate ca fiind datorate unei modificări semnificative a monitorizării (situri, metodologie). Provocările majore cu care se confruntă apele austriece sunt presiunile rezultate din modificări ale formei fizice a corpurilor de apă, în principal ca urmare a hidroenergiei și a eforturilor de reglare a debitului de apă.

Acțiuni prioritare recomandate în Raport:

- asigurarea adoptării la timp a celui de-al treilea plan de gestionare a bazinului hidrografic, în conformitate cu Directiva-cadru privind apa;
- asigurare că poluarea apei – prin activitățile agricole sau din alte sectoare- este abordată în mod eficient prin Directiva privind nitrații;
- măsuri pentru dezvoltarea unei metodologii mai detaliate pentru evaluarea rentabilității globale a măsurilor, în raport cu planurile de gestionare a riscului de inundații.

[Asigurarea conformității cu mediul](#) acoperă toate lucrările întreprinse de autoritățile publice pentru a se asigura că industriile, fermierii și alții își îndeplinesc obligațiile de a proteja apa, aerul și natura și de a gestiona deșeurile. De asemenea, include măsuri de sprijin oferite de autorități, cum ar fi:

- promovarea conformității;

- monitorizarea conformității (inspecții și alte verificări pe care le efectuează);
- executarea (măsurile care se iau pentru a opri încălcările, a impune sancțiuni și a solicita remedierea prejudiciului).

Promovarea și monitorizarea conformității: fermierilor li se oferă informații online despre obligațiile privind nitrații și protejarea naturii. Calitatea acestor informații este un indicator al modului în care autoritățile promovează în mod activ conformitatea în domeniile cu lacune serioase de implementare. [Ministerul federal pentru sustenabilitate și Turism](#) publică în mod regulat pe site-ul său ghiduri pentru fertilizarea adecvată a terenurilor arabile și a pajiștilor (concepute și actualizate de Organismul consultativ pentru fertilitatea și protecția solului, un forum alcatuit din experți federali și din landuri, oameni de știință, experți ai Camerei de agricultură, etc²). Aceste recomandări stau la baza programului de acțiune pentru prevenirea poluării cu nitrați. Austria Inferioară a înființat un serviciu de informare privind utilizarea nitraților ca fertilizatori³ și un serviciu de consultanță pentru fermieri⁴.

Instalațiile industriale majore pot prezenta riscuri grave de poluare. Autoritățile publice trebuie să aibă planuri pentru inspecția acestor instalații și de a pune la dispoziția publicului rapoarte individuale de inspecție. Ministerul federal pentru sustenabilitate și Turism publică planul național de inspecție de mediu⁵ și [programele de inspecție de mediu](#) ale provinciilor pe portalul său EDM (care oferă documentație și rapoarte privind protecția mediului).

Angajarea publicului larg prin informarea cetățenilor poate promova cunoștințele despre mediu și poate ajuta autoritățile în activitatea lor. Disponibilitatea informațiilor online clare despre modul de depunere a unei reclamații este un indicator al modului în care autoritățile sunt receptive la reclamațiile publicului. Infracțiunile împotriva mediului pot fi raportate [Biroului Federal de Poliție Penală](#).

Ministerul Federal pentru Acțiune Climatică, Mediu, Energie, Mobilitate, Inovare și Tehnologie promovează din 2016 prevenirea utilizării materialelor plastice de unică folosință. Datorită inițiativei „Pfiat di Sackerl” (Bye Plastic Bags), consumul de saci din plastic a scăzut cu aproximativ 28% în doar câțiva ani. Cu câteva excepții, pungile de transport din plastic au fost interzise din ianuarie 2020. Alte măsuri sunt în prezent concepute ca parte a unui proces mai amplu de a reduce consumul de plastic de unică folosință. Aceste activități au o relevanță directă pentru acțiunile climatice și contribuie la reducerea poluării apei.

Începând din 2018, guvernul federal s-a angajat să atingă obiectivele consumului și modelelor de producție durabile și să protejeze corpurile de apă și mările, introducând un pachet ambițios de măsuri pentru reducerea deșeurilor de plastic până în 2025. Aceste măsuri includ planuri pentru interzicerea la nivel național a particulelor de microplastic în cosmetice și produse de curățare începând cu 2020. Eticheta ecologică (Ecolabel) austriacă stabilește deja cerințe mai stricte decât eticheta ecologică UE, inclusiv interzicerea utilizării particulelor de microplastic⁶.

BIBLIOGRAFIE

<https://www.bmnt.gv.at/land/produktion-maerkte/pflanzliche-produktion/boden-duengung/Richtlinie-f-r-die-sachgerechte-D-ngung-im-Ackerbau-und-Gr-nland.html>
<https://www.bmnt.gv.at/>

² <https://www.bmnt.gv.at/land/produktion-maerkte/pflanzliche-produktion/boden-duengung/Richtlinie-fr-die-sachgerechte-D-ngung-im-Ackerbau-und-Gr-nland.html>

³ https://ec.europa.eu/environment/eir/pdf/report_at_en.pdf

⁴ <https://www.nid.at/>

⁵ https://secure.umweltbundesamt.at/edm_portal/cms.do?get=/portal/informationen/ie-richtlinie-und-ippc-anlagen/Inspektionsplan.main

⁶ https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/26512VNR_2020_Austria_Report_English.pdf

<https://www.inspire.gv.at>

<http://www.umweltbundesamt.at/>

https://ec.europa.eu/environment/eir/pdf/report_at_en.pdf

https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/26512VNR_2020_Austria_Report_English.pdf

https://ec.europa.eu/environment/eir/pdf/report_at_en.pdf

ECPRD Request 2055 Application de la directive n° 2000/60/CE Directive cadre sur l'eau / Water Framework Directive

BELGIA

Autoritățile de reglementare responsabile pentru aplicarea legislației de mediu corespund celor cele trei regiuni ale Belgiei (competențele sunt regionale). Municipaliitățile au și ele un rol important în stabilirea agendei de mediu, în special în domeniul aplicării măsurilor (și al stabilirii priorităților locale).

[Decretul din 18 iulie 2003 privind politica integrată a apei](#), coordonat la 15 iunie 2018 (prin [codul apei](#)), formează cadrul legal pentru politica integrată a apei din Flandra. Decretul conține, de asemenea, transpunerea Directivei-cadru a apei și a Directivei privind inundațiile.

Decretul:

- stabilește obiectivele și principiile politicii integrate în domeniul apei și pune accentul pe multifuncționalitatea sistemelor de apă;
- oferă o serie de instrumente pentru a pune în aplicare politica integrată a apei: testarea apei, zonele riverane, mixul instrumental de achiziții de bunuri imobile, obligațiile la cumpărare/ obligațiile de compensare și obligația de a furniza informații în cazul imobilelor din zonele predispușe la inundații;
- determină modul în care sistemele de apă sunt împărțite în bazine și districte hidrografice;
- transpune împărțirea în sisteme de apă în structura organizațională și planificarea politicii integrate în domeniul apei.

Decretul privind politica integrată în domeniul apei (titlul I din Codul apelor) reprezintă cadrul reglementativ general, fiecare dintre actorii regionali completând legislația în funcție de prioritățile luate în considerare.

Decretul privind standardele de calitate a mediului pentru apele de suprafață, apele subterane și albiile de apă (Decretul guvernului flamand din 21 mai 2010) stabilește obiectivele de mediu pentru calitatea apelor de suprafață și a apelor subterane fixând standardele de calitate. Prin [decretul din 16 octombrie 2015](#), au fost aduse modificări standardelor pentru apele de suprafață și fundul apei⁷. Prin [Decizia din 20 mai 2016](#), s-au făcut modificări la nivel de fond, valorile limită și criteriile de cantitate privind factorii de contaminare pentru apele subterane.

[Codul de bune practici pentru proiectarea, construcția și parentalitatea sistemelor de canalizare](#) (decret ministerial din 20 august 2012) este manualul pentru Aquafin, managerii de canalizare, municipalități și birouri de inginerie în proiectarea infrastructurii de canalizare.

[Codul de bună practică pentru cursurile de apă](#) (Decretul guvernului flamand din 10 iulie 2015) clarifică modul în care trebuie îndeplinită obligația generală de îngrijire a naturii atunci când se întrețin cursurile de apă.

⁷ A se consulta textul coordonat al [standardelor de bază de calitate a mediului pentru apele de suprafață](#) (Vlarem, titlul II, apendicele 2.3.1)

În Flandra, Agenția de mediu stabilește standardele pentru calitatea apei, precum și reglementarea zonelor și a volumelor de captare. În Valonia și Bruxelles, administrația regională a mediului stabilește standarde pentru calitatea apei și reglementează zonele și volumele de captare.

[Pactul Ecologic European \(European Green Deal\)](#) - noua strategie de creștere a UE - publicat de Comisia Europeană la 11 decembrie 2019, stabilește linia de orientare a diverselor politici europene pentru următorii 5 ani. Documentul este în conexiune cu o serie de inițiative legislative și non-legislative din domenii multiple, precum mediu, schimbări climatice, energie, industrie, transporturi, agricultură, digitalizare și sectorul financiar. Această strategie se concentrează, printre altele, pe transformarea digitală, economia circulară și poluarea zero. Prin activitatea sa, [Centrul de cercetare a apelor](#) (Vlaams Kenniscentrum Water) răspunde acestei strategii de creștere, elaborând proiecțiile și evaluările necesare (cu sprijinul Agenției guvernamentale pentru Inovare și antreprenoriat din Flandra ([VLAIO](#)), a fost posibilă demararea proiectului „Internetul Apei” - prin care o multitudine de senzori cartografiază sistemul și lanțul de apă). Cu sprijinul programelor Interreg și Orizont 2020, au fost create mai multe proiecte demonstrative care permit utilizarea surselor alternative de apă și reutilizarea apei (precum și recuperarea materiilor prime și a energiei conținute în aceasta) la diferite scări și între diferiți actori (industrie, orașe, agricultură). În același timp s-au dezvoltat/ se dezvoltă noi concepte pentru tratarea apelor reziduale ținându-se cont de rentabilitate; un alt aspect urmărit privește combaterea poluării difuze.

Potrivit Raportului OCDE privind performanța de mediu, în 2016 – 2017 doar 24% din apele de suprafață din Belgia au atins o stare ecologică bună și doar 2% o stare chimică bună. Folosirea excesivă a nutrienților și a pesticidelor în agricultură reprezintă principalele surse de poluare. Belgia are oportunitatea de a-și fixa obiective mai ambițioase în cadrul Politicii Agricole Comune post 2020. Un alt pas important pentru Belgia este de a adopta o lege inter-federală privind clima care să stabilească obiective pe termen lung pentru a atinge neutralitatea climatică⁸.

BIBLIOGRAFIE

https://www.flandersineu.be/sites/default/files/atoms/files/Flemish%20Reform%20Programme%202020_0.pdf
<https://www.integraalwaterbeleid.be>
<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/stroomgebiedbeheerplannen-2016-2021/documenten/engelse-vertaling-samenvatting-stroomgebiedbeheerplannen>
https://www.flandersineu.be/sites/default/files/atoms/files/Flemish%20Reform%20Programme%202020_0.pdf
<https://www.integraalwaterbeleid.be/en>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/NIM/?uri=CELEX:32000L0060>
[https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/2-503-5135?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/2-503-5135?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true)
<https://www.europenowjournal.org/2018/12/10/water-stress-and-pollution-in-belgium-the-internationalization-and-regionalization-of-a-policy-problem/>
[https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/2-503-5135?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/2-503-5135?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true)

⁸ <https://www.oecd.org/environment/oecd-environmental-performance-reviews-belgium-2021-738553c5-en.htm>

CEHIA

Obiectivul politicii naționale de management al apei privește gestionarea durabilă a resurselor de apă (ca resurse finite) din Republica Cehă. Acest lucru implică conformarea cu cerințele de protecție a apei și a ecosistemelor acvatice pentru toate formele de utilizare a apei (la care se adaugă măsurile de reducere a efectelor nocive ale poluării).

Principiile cheie ale politicii de gestionare respectă Directiva-cadru a apei și strategia de dezvoltare durabilă a UE.

Protecția apei cuprinde măsuri privind conservarea cantității și calității apelor de suprafață și a apelor subterane, în conformitate cu cerințele legislației naționale și europene.

Utilizarea surselor de apă (și tot ceea ce ține reglementarea generală în domeniul apei) se regăsește în [Legea nr. 254/2001](#) privind apele (coroborat cu amendamentele aduse altor acte normative, importante fiind amendamentele la [Legea 544/2020](#)). Unele dintre prevederile legale menționate sunt specificate și/sau elaborate în reglementări sub-legale (ordonanțe guvernamentale, regulamente etc).

Ministerul Mediului, împreună cu Ministerul Agriculturii, prezintă Guvernului rapoarte anuale privind starea gestionării apelor din Republica Cehă. Rapoartele descriu și revizuiesc calitatea și cantitatea apelor de suprafață și a apelor subterane și activitățile legislative, economice, de cercetare și de integrare aferente⁹. Rezultatele sunt evaluate și, dacă este necesar, se propun măsuri care vizează obținerea unei stări bune a apei sau a unui potențial ecologic bun. În etapa următoare, monitorizarea este utilizată pentru inspectarea eficienței măsurilor implementate. Majoritatea apelor sunt monitorizate în conformitate cu Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000, de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii de apă (Directiva-cadru privind apa).

Reglementarea și controlul privind protecția apei și calitatea apelor uzate deversate sunt în responsabilitatea [Ministerului Mediului](#) (Departamentul pentru Protecția Apelor), care delegă aceste sarcini unei instituții executive: Inspekcia Ceha de Mediu. În afară de biroul local al Inspectoratului Ceh pentru Mediu, supravegherea directă pe teren este efectuată și de către Biroul autorității locale de apă și compania de stat competentă la nivel de bazin hidrografic local. Condițiile și limitele pentru deversări specifice și colectarea apei sunt stabilite de biroul autorității competente pentru apă.

Departamentul pentru Protecția Apelor din Ministerul Mediului este autoritatea centrală de gestionare a apei, în special cu privire la următoarele aspecte:

- conservarea cantității și calității apelor de suprafață și a apelor subterane;
- prevenirea inundațiilor;
- planificarea apei la nivel național și internațional, inclusiv programe de măsuri;
- cooperare internațională în domeniul protecției apei;
- instrumente economice, financiare și administrative în domeniul protecției apelor;
- elaborarea legislației și standardelor în domeniul protecției apelor.

Principala responsabilitate a [Inspectoratului pentru Mediu](#) rezidă în supravegherea aplicării și respectării Legii apei, a normelor conexe și a deciziilor emise în temeiul acestei legi. Această activitate acoperă controlul surselor de poluare, precum și supravegherea potențialelor amenințări din sectorul municipal, industrial și cel agricol.

Inspectoratul este obligat să insiste asupra adoptării măsurilor de remediere a neajunsurilor sau încălcărilor identificate, inclusiv a cauzelor lor fundamentale și a consecințelor care rezultă din acestea. Acest lucru include și dreptul de a impune amenzi vinovaților. În cazurile de pericole foarte grave pentru mediu, Inspectoratul are dreptul să

⁹ https://www.mzp.cz/en/water_protection

dispună suspendarea producției sau a altor activități care cauzează situația periculoasă până la momentul în care astfel de neajunsuri sau încălcări sunt eliminate.

Inspectoratul spraveghează în principal:

- deversările de ape uzate în apele de suprafață și subterane;
- deversările de ape uzate care conțin substanțe deosebit de periculoase în sistemele de canalizare publice;
- construirea, exploatarea și întreținerea stațiilor de tratare a apelor uzate și a altor instalații care neutralizează, reduc sau elimină poluarea din apele uzate;
- protecția apelor de suprafață și subterane împotriva poluării cu substanțe dăunătoare care rezultă din manipularea sau respectiv din manipularea acestora pe scară largă;
- respectarea prevederilor Legii apei privind taxele pentru deversarea apelor uzate în apele de suprafață.

Protecția apei împotriva substanțelor nocive este strâns legată de o altă activitate importantă a Inspectoratului. În cazul unor deversări necontrolate de substanțe nocive ca urmare a accidentelor de muncă, Inspectoratul este una dintre autoritățile obligate să investigheze cauzele acestor accidente, să impună măsuri pentru înlăturarea acestora și să prescrie sancțiuni pentru încălcările identificate. De la adoptarea Legii nr. 254/2001, Inspectoratul este responsabil de menținerea unui registru central al accidentelor care pun în pericol calitatea apelor de suprafață și subterane.

Inspectoratul pentru Mediu din Cehia pune la dispoziție pe site-ul său toată legislația națională privind gestionarea deșeurilor¹⁰.

Gestionarea deșeurilor reprezintă un sector relativ nou, dar în continuă dinamică economică. Primul act privind deșeurile a fost adoptat în 1991. Înainte de 1991, manipularea deșeurilor nu era supusă niciunui control legislativ sau unor reguli sectoriale (cu excepția așa-numitelor materii prime secundare).

Drepturile și obligațiile legale sunt strâns legate de sarcinile administrative. Legea actuală (Legea nr. [185/2001](#)) pune accentul pe prevenție, definește ierarhia manipulării deșeurilor și promovează principiile fundamentale ale protecției mediului și a sănătății în manipularea deșeurilor.

Raportul de țară privind evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu al Comisiei Europene arată că, cele mai semnificative presiuni asupra râurilor în ceea ce privește proporția suprafeței afectate a corpurilor de apă provin din presiunea antropică (pentru 70% din corpurile de apă de suprafață), apele reziduale urbane (38%), poluarea difuză din agricultură (22%) și depunerea atmosferică difuză (22%). Poluarea chimică a avut cel mai semnificativ impact asupra apelor de suprafață (48% din corpurile de apă de suprafață) și apelor subterane (73% din corpurile de apă subterane), urmată de poluarea cu nutrienți (41% din corpurile de apă de suprafață și 53% din corpurile de apă subterane). Poluarea chimică a avut cel mai semnificativ impact asupra apelor de suprafață (48% din corpurile de apă de suprafață) și apelor subterane (73% din corpurile de apă subterane), urmată de poluarea cu nutrienți (41% din corpurile de apă de suprafață și 53% din corpurile de apă subterane).

Republica Cehă nu oferă informații online despre accesul la justiție în materie de mediu. În general, legislația cehă prevede o abordare restrictivă, bazată pe drepturi, a statutului juridic, ceea ce face dificilă pentru ONG-urile de mediu introducerea unor acțiuni în instanță. În ciuda acestui fapt, unele instanțe cehe - inclusiv Curtea Supremă Administrativă - acordă o dechidere mai largă ONG-urilor de mediu în conformitate cu Convenția de la Aarhus și în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

¹⁰ <https://www.cizp.cz/Legislation-of-Waste-management-Chemical-substances-and-Chemical-preparations.html>

Asigurarea conformității cu mediul acoperă toate demersurile și acțiunile întreprinse de autoritățile publice pentru a se asigura că industriile, fermierii și alții își îndeplinesc obligațiile de a proteja apa, aerul și natura și de a gestiona deșeurile¹¹.

BIBLIOGRAFIE

<https://www.cizp.cz/>

http://eagri.cz/public/web/file/10629/The_Water_Act.pdf

<https://www.mzp.cz/en>

http://eagri.cz/public/web/file/672096/Report_on_water_management_in_the_Czech_Republic_in_2019.pdf

DANEMARCA

Ministerul Mediului și Agriculturii este autoritatea relevantă în ceea ce privește reglementarea și standardele pentru resursele de apă și managementul apelor uzate. Municipalițile jau, de asemenea, un rol central în ceea ce privește protecția resurselor de apă de suprafață. Ministerul are competența redactării planurilor generale de gestionare a apei, în timp ce consiliile municipale sunt responsabile pentru implementarea planurilor sectoriale/ pe domenii.

Raportul de țară privind evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu al Comisiei Europene arată că, cele mai semnificative presiuni asupra corpurilor de apă de suprafață în general au fost deversările care nu sunt conectate la rețeaua de canalizare (49%), urmate de baraje, bariere și stăvilare (26%), care se aplica în principal corpurilor de apă ale râurilor. Poluarea difuză din agricultură nu este raportată ca o presiune globală semnificativă pentru corpurile de apă de suprafață (4%). Cu toate acestea, când vine vorba de corpurile de apă de coastă, 98% prezintă poluare difuză din agricultură și 30% din corpurile de apă ale lacurilor. Poluarea organică a înregistrat cel mai semnificativ impact asupra tuturor apelor de suprafață (49%), urmată de habitate modificate din cauza modificărilor morfologice (33%). Pentru corpurile de apă de coastă, impactul principal a fost poluarea cu nutrienți, 98% din corpurile de apă, iar pentru corpurile de apă ale lacurilor, a fost de 62%. Cel mai semnificativ impact asupra apelor subterane l-a reprezentat poluarea chimică (25%).

Pentru a-și îndeplini obligațiile care decurg din Directiva privind nitrații, Danemarca aplică măsuri obligatorii pe întreg teritoriul său, dar, cu toate acestea, are încă probleme cu concentrațiile de nitrați, în special în apele subterane. De asemenea, are încă probleme cu eutrofizarea apelor de suprafață. În plus, activitățile agricole rămân principala cauză a încălcării cu azot în apele de coastă.

Excesul de azot din agricultură este principala sursă de presiune asupra calității apei în apele și fiordurile de coastă ale Danemarcei. Reglementarea uniformă, cum ar fi cotele de azot la nivel de fermă, a contribuit la reducerea excesului. Cu toate acestea, din moment ce riscul de poluare a apei variază foarte mult în întreaga țară, acest lucru a fost sub-optimal atât din perspectiva mediului, cât și din perspectiva cost-eficienței. Pentru a îmbunătăți calitatea apei într-un mod specific (adică bazat pe calculul riscului), Danemarca a elaborat o nouă politică pentru fiecare dintre cele 90 de sub-bazine existente - a estimat cât de mult trebuie să scadă excesul de azot agricol pentru ca apele de coastă să atingă un nivel de calitate în conformitate cu Directiva cadru privind apa. În paralel, a estimat cantitatea de azot implicat în circuitul de la ferme la apele de coastă, pe baza evaluării a 3.000 de unități. Prin combinarea estimății reducerii necesare în fiecare sub-bazin cu ratele

¹¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1539873086362&uri=CELEX:32018D0119\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1539873086362&uri=CELEX:32018D0119(01))

de retenție în sol, a fost determinat efortul care trebuie făcut în fiecare dintre cele 3.000 de unități evaluate (reducerea cantității poluanților). Eforturile de reducere a excesului de azot agricol sunt astfel diferențiate în funcție de riscul de poluare a apei și de rentabilitate (acolo unde măsurile de reducere sunt cele mai eficiente). Suportul financiar public este disponibil la cerere. Acesta este combinat cu un mecanism de reglare directă nerecompensat în cazul în care participarea voluntară este insuficientă pentru a realiza reducerea necesară. Pentru a asigura rentabilitatea la nivel de fermă, fermierii pot alege în mod liber dintre măsurile de reducere al căror efect a fost documentat de universitățile daneze¹².

Danemarca demonstrează niveluri excelente de conformitate cu cerințele Directivei privind tratarea apelor uzate urbane. În general, în Danemarca, 100% din apele uzate sunt colectate, iar 99,8% din încărcătura colectată este supusă unui tratament secundar. 95,4% din încărcătura de apă uzată colectată este supusă unui tratament și mai strict.

Acțiuni prioritare recomandate de Comisia Europeană:

- măsuri pentru a îmbunătăți monitorizarea apelor de suprafață prin acoperirea tuturor elementelor relevante de calitate biologică, fizico-chimică și hidromorfologică din toate categoriile de apă și creșterea proporției corpurilor de apă acoperite de monitorizare pentru poluanții specifici bazinului hidrografic;
- finalizarea dezvoltării metodelor de evaluare pentru toate elementele de calitate biologică din toate categoriile de apă, inclusiv metode care sunt sensibile la nutrienții din râuri și includ elemente de calitate hidromorfologică în clasificarea stării ecologice;
- includerea în legislația care abordează poluarea cu nutrienți din agricultură de măsuri proporționale cu presiunile agricole și problemele legate de calitatea apei;
- îmbunătățirea integrării ciclului de gestionare a riscului de inundații, inclusiv printre diferitele niveluri de administrare.

În ceea ce privește impactul asupra mediului înconjurător, în temeiul [Legii privind evaluarea impactului asupra mediului](#), cu modificările din 2017, evaluarea impactului trebuie realizată pentru proiectele de construcții înainte de a se acorda permisiunea de a începe proiectul. Evaluarea impactului asupra mediului este integrată în procesul de autorizare. Ordinul privind autorizațiile de mediu, modificat în 2018, acoperă aproximativ 4.400 de companii. Acestea trebuie să solicite o autorizație de mediu înainte de a începe producția sau de a-și schimba sau extinde semnificativ activitățile. Fermele de animale sunt acoperite de un ordin separat privind autorizația de mediu pentru animale. Acesta ia în considerare, printre altele, riscurile legate de excesul de nutrienți pentru apele subterane, lacuri și ape costiere și impactul negativ al emisiilor de amoniac asupra zonelor protejate.

Acțiunile care aduc atingere mediului intră în zona infracționalității. Secțiunea 196 din [Codul penal danez](#) consideră ca fiind infracțiune poluarea aerului, apei, solului sau a subteranului într-o asemenea măsură încât poluarea să provoace daune semnificative sau un pericol imediat de deteriorare a mediului. De asemenea, reprezintă infracțiune depozitarea sau transportul deșeurilor sau a substanțelor similare în situația în care cauzează daune semnificative sau pericol imediat de deteriorare a mediului.

În 2011, guvernul danez, în baza unui acord politic la care au convenit toate partidele din Parlamentul danez (Folketing) a decis că este nevoie de un nou concept de management al apei. Printre altele, acest lucru a însemnat înființarea de noi Consilii ale Apei în scopul de a asigura implicarea locală mai mare a părților interesate în elaborarea planurilor de management al apei. În martie 2013, reforma municipală a reușit să creeze un cadru optimizat pentru sectorul public. Expertiza tehnică și sustenabilitatea financiară au fost în general îmbunătățite (luarea deciziilor politice în municipalități a urmărit priorități

¹² <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/3a03e006-en/index.html?itemId=/content/component/3a03e006-en>

strategice). Reforma a împărțit responsabilitatea autorizării și inspecției companiilor complexe din punct de vedere ecologic (cele acoperite de Directiva UE de prevenire și control integrat al poluării) între municipalități și Agenția pentru protecția Mediului (EPA). Cu toate acestea, menținerea expertizei pentru gestionarea companiilor la nivel municipal a reprezentat o provocare, deoarece jumătate din municipalități aveau mai puțin de patru astfel de companii în jurisdicția lor. Prin urmare, evaluarea a recomandat ca guvernul să ia în considerare transferul autorizației tuturor companiilor la nivel național, cu excepția fermelor de creștere a animalelor. Alternativ, întrucât depozitele de deșeuri reprezentau o parte substanțială a companiilor, a recomandat unirea autorizațiilor de depozitare (o responsabilitate municipală) și inspecția (o sarcină EPA) la nivel național sau municipal, pentru a evita inconsecvența/ sincopalele de activitate.

Gestionarea deșeurilor este reglementată de capitolul 5 din Legea privind protecția mediului și de [Ordonanța privind deșeurile](#). Consiliile locale utilizează cadrul reglementativ privind deșeurile pentru a stabili reguli detaliate fiind, în principal, responsabile pentru gestionarea deșeurilor. Consiliile locale eliberează autorizațiile pentru emisia apelor uzate și efectuează (împreună cu instituțiile de stat) inspecții, urmărind respectarea condițiilor de mediu de către companii (consiliile locale se ocupă de inspecțiile de mediu la majoritatea companiilor, în timp ce centrele naționale de mediu efectuează inspecții de mediu la companiile cu un nivel specific de complexitate în ceea ce privește normele de mediu). Apa/ cursurile de apă reprezintă obiect pentru inspecții dacă există suspiciunea că o companie deversează apă poluată dăunătoare mediului.

Legea privind informațiile de mediu autorizează [Ministerul mediului](#) să stabilească reglementări cu privire la raportarea către public a informațiilor de mediu. Din 1997, ca urmare a unei decizii guvernamentale, publicațiile emise de ministere și agenții au fost făcute public electronic în paralel cu versiunea tipărită. Din 1998, ministerul a creat din ce în ce mai multe baze de date, făcându-le disponibile pe site-uri web. Autoritățile publice au oferit din ce în ce mai mult acces publicului la bazele de date prin „[The Danish Nature & Environment Portal](#)” care oferă acces la date privind poluarea solului, a apelor subterane, a apelor de suprafață și a naturii.

Autoritățile daneze folosesc campaniile de informare pentru a sensibiliza publicul cu privire la problemele de mediu. În ultimii ani, au fost implementate inițiative pentru a ajuta școlile să educe copiii și tinerii cu privire la problemele de mediu. Danemarca este una dintre țările care pune un accent deosebit pe educația pentru mediu. EPA oferă materiale educaționale despre natură pe site-ul său web. Materialul este diferențiat pentru toate nivelurile educației de bază (clasele 0-9) .

Un grup de reflecție verde, Concito, a primit sprijin din partea ministerului educației pentru a dezvolta o platformă digitală de învățare numită Sustainable 2.0 care oferă materiale privind obiectivele de dezvoltare durabilă, sursele de energie regenerabile, orașele durabile, schimbările climatice și modelele de consum.

BIBLIOGRAFIE

https://ens.dk/sites/ens.dk/files/OlieGas/eo_434.pdf

<https://vandmodel.dk/>

https://mfvm.dk/fileadmin/user_upload/FVM.dk/Dokumenter/en-uden-synlige-rettelser-5-rapport-om-implementering-af-aarhuskonventionen-2017.pdf

https://ec.europa.eu/environment/legal/liability/pdf/eld_guidance/denmark.pdf

<https://www.oecd-ilibrary.org/sites/3a03e006->

[en/index.html?itemId=/content/component/3a03e006-en](https://www.oecd-ilibrary.org/sites/3a03e006-en/index.html?itemId=/content/component/3a03e006-en)

ESTONIA

Apa naturală (râuri, lacuri, apă de mare, apă subterană) este monitorizată din perspectiva calității și a efectelor activității umane (starea apei în peste 750 de corpuri de apă, afluenți și surse de apă subterană sunt evaluate anual, rezultatele fiind actualizate și publicate în fiecare an pe pagina web a Agenției pentru Mediu).

Studiile privind calitatea apei sunt științifice, toate laboratoarele care efectuează sondaje de apă fiind acreditate în prealabil, pentru a asigura rezultate fiabile; acreditarea laboratoarelor și atestarea persoanelor responsabile cu prelevarea eșantioanelor sunt în sarcina Ministerul Mediului.

Scopul principal al protecției apei este de a asigura o utilizare durabilă și o stare bună a apei; legislația națională impune restricții asupra unui număr de activități (este interzisă aruncarea de gunoaie în corpurile de apă, apa uzată trebuie tratată înainte de deversarea într-un corp de apă, este interzisă utilizarea îngrășămintelor și a produselor fitosanitare în vecinătatea corpurilor de apă, este interzisă împrăștierea gunoiului de grajd pe zăpadă sau sol înghețat, utilizarea îngrășămintelor în agricultură este restricționată etc.). Pentru a garanta calitatea apei potabile și protejarea surselor de apă potabilă, au fost formate zone de protecție sanitară a aportului de apă în jurul punctelor de extracție a apei. Activitățile din zonele de protecție sanitară au fost limitate, pentru a se evita riscul de poluare. Respectarea calității apei potabile este în responsabilitatea [Consiliului de sănătate](#). Toți consumatorii pot obține informații despre calitatea apei potabile dintr-o [bază de date](#) publică. Cantitățile de substanțe prezente în apa potabilă (pragurile de risc) au fost stabilite prin [Legea privind apa](#).

[Ministerul Mediului](#) și Departamentul pentru apă din cadrul acestui sunt autoritățile responsabile de managementul apei, având ca atribuții:

- supravegherea pregătirii și implementării Planurilor de Management ale Bazinelor Hidrografice și a Planurilor de Management ale Riscului la Inundații;
- aplicarea reglementărilor;
- analiza economică;
- susținerea participării publicului;
- coordonarea implementării Directivei cadru privind apa.

[Agenția de Mediu](#) este responsabilă de:

- monitorizarea și evaluarea apelor subterane și a apelor de suprafață;
- analiza impactului asupra mediului.

[Comitetul pentru mediu](#) este responsabil pentru implementarea măsurilor cuprinse în planurile de management.

Centrul de Cercetare a Mediului (parte a Ministerului Educației) este responsabil de:

- analiza chimică și fizico-chimică a apelor de suprafață, a apelor subterane și reziduale și a apei de ploaie;
- evaluarea performanței stațiilor de tratare a apei și a impactului accidentelor asupra mediului.

[Ministerul Afacerilor Sociale](#) și Ministerul Mediului sunt responsabile de apa potabilă.

Autoritățile locale:

- organizează aprovizionarea cu apă și canalizarea;
- gestionează utilizarea resurselor naturale (inclusiv corpurile de apă).

[Raportul de țară](#) privind evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu al Comisiei Europene arată că cele mai semnificative presiuni asupra corpurilor de apă de suprafață au fost presiunea antropogenă necunoscută (71% din corpurile de apă) și baraje, bariere și stavilare care afectează 25% din corpurile de apă. Cele mai semnificative presiuni au fost siturile contaminate sau siturile industriale abandonate (surse punctuale 15% și poluare difuză 13%), siturile de eliminare a deșeurilor (13%) și deversările care nu sunt conectate la rețeaua de canalizare (13%) Cel mai semnificativ

impact asupra corpurilor de apă de suprafață a fost clasificat ca „tip de impact necunoscut” (58,4% din corpurile de apă), urmat de habitate modificate din cauza modificărilor morfologice (21%). Situația a fost similară în corpurile de apă subterană, 77% din corpurile de apă cu impact raportat fiind clasificate ca necunoscute. Ultimul raport privind punerea în aplicare a Directivei privind nitratii, referitor la perioada 2012-2015, a arătat stabilitate în concentrațiile de nitrați în apele subterane, precum și în apele de suprafață. Starea trofică a apelor dulci de suprafață a arătat o oarecare îmbunătățire, dar pentru apa de coastă valoarea agregată raportată de stațiile de monitorizare eutrofă și hipertrofă a crescut, iar acest lucru este deosebit de îngrijorător, având în vedere problema generală a eutrofizării în Marea Baltică.

[Strategia pentru mediu 2030](#) propune liniile de acțiune în privința resurselor acvatice:

- formularea și implementarea programelor operaționale pentru îmbunătățirea și păstrarea stării apelor de suprafață (inclusiv apele de coastă) și apelor subterane;
- elaborarea și îmbunătățirea legislației privind protecția apei datorită necesității de a acorda o atenție sporită stării corpurilor de apă;
- dezvoltarea și implementarea unui sistem de stimulente și beneficii pentru reducerea impactului uman asupra corpurilor de apă și pentru îmbunătățirea stării apelor de suprafață și subterane;
- îmbunătățirea și dezvoltarea supravegherii și monitorizării în vederea prevenirii poluării și evaluării stării mediului acvatic.

BIBLIOGRAFIE

<https://www.eesti.ee/en>

FINLANDA

Politicile privind apa s-au bazat pe strategiile pe termen lung. Din anii 1970 au fost elaborate și operaționalizate trei programe naționale de protecție a apei (care au identificat ținte, măsuri și instrumente).

Directiva europeană privind apa a fost utilizată pentru a stabili cadrul și obiectivele naționale pentru protecția apei.

Domeniul este reglementat de două legi importante: [Legea nr. 587/2011](#) - Legea apei și [Legea privind protecția mediului](#). Legea privind apa are ca scop promovarea, organizarea și coordonarea utilizării resurselor de apă și a mediului acvatic (sustenabilitatea și durabilitatea socială, economică și ecologică). De asemenea, legea își propune să prevină și să reducă efectele negative asupra apei și să îmbunătățească starea resurselor de apă și a mediului acvatic.

Dispozițiile privind prevenirea poluării apei sunt stabilite în Legea 527/2014 privind protecția mediului, iar dispozițiile privind emisiile și levigarea substanțelor periculoase sau dăunătoare mediului acvatic sunt stabilite în [Decretul Guvernului 713/2014](#) al cărui obiectiv este protejarea apelor de suprafață și îmbunătățirea calității acestora.

Conform Legii privind protecția mediului, secțiunea 140, scopul tuturor activităților este acela de a atinge un nivel al calității apelor de suprafață în care substanțele periculoase (și dăunătoare mediului acvatic) să nu prezinte riscuri pentru sănătatea umană sau alte consecințe semnificative. Dispozițiile privind cerințele de calitate a mediului privind concentrația de substanțe periculoase și dăunătoare mediului acvatic în apele de suprafață, sedimente și faună sunt emise prin decret guvernamental (pentru a asigura calitatea apelor de suprafață).

Gestionarea resurselor de apă și a zonelor marine se bazează pe [Legea privind organizarea gestionării bazinului hidrografic și Strategia Maritimă din 2004](#) și pe [Decretul](#)

[guvernamental privind managementul resurselor de apă](#), pe [Organizarea dezvoltării și implementării strategiei maritime](#) și pe [Managementul resurselor de apă din regiuni](#). Legile naționale pun în aplicare Directiva-cadru a apei și Directiva-cadru a strategiei marine din UE.

[Decretul Guvernului 1250/2014](#) privind limitarea anumitor emisii din agricultură și horticultură se aplică fertilizării cu azot. Acest Decret privind nitrații, emis în temeiul Directivei UE privind nitrații, reglementează utilizarea și depozitarea atât a gunoiului de grajd animal, cât și a îngrășămintelor organice. Decretul privind nitrații se adresează tuturor operatorilor din sectoarele agriculturii și horticulturii din Finlanda continentală. Scopul este de a elimina și reduce emisiile în mediu cauzate de gunoiul de grajd și fertilizarea produselor. Utilizarea nutrienților este direcționată în funcție de sezonul de vegetație, iar produsele fertilizate trebuie depozitate în mod corespunzător.

Normele de mediu sunt stabilite la nivel național de către parlament (elaboarea legislației) și de guvernul finlandez (prin Ministerul Mediului).

Ministerul Mediului:

- stabilește obiectivele și pregătește legislația națională pentru protecția apei și gestionarea bazinelor hidrografice;
- pune în aplicare Directiva-cadru a apei și strategia UE pentru mediul marin;
- aprobă planurile de gestionare a resurselor de apă și evaluează implementarea acestora;
- evaluează condițiile corpurilor de apă și factorii care le afectează;
- desfășoară o cooperare internațională în domeniul protecției apelor.

Ministerul Agriculturii și Silviculturii

- pregătește legislația referitoare la conceptele economice privind apa;
- pregătește și pune în aplicare legislația privind alimentarea cu apă și serviciile, siguranța barajelor și drenajul de bază;
- implementează acordurile privind râurile de frontieră (cursuri de apă transfrontaliere).

Institutul finlandez de mediu (SYKE)

- se ocupă de monitorizarea apelor;
- efectuează evaluări societale și economice pentru luarea deciziilor legate de apă;
- dezvoltă soluții pentru utilizarea, gestionarea și protecția resurselor de apă.

La nivel local, există Centre regionale pentru dezvoltare economică, transport și mediu (ELY) și consilii municipale și oficiali care se ocupă de supravegherea și monitorizarea mediului. Autoritățile municipale pot stabili unele norme de mediu în zona lor, de exemplu în ceea ce privește protecția resurselor de apă. Impactul serviciilor de apă asupra mediului este reglementat în principal prin termenii autorizațiilor individuale. Agențiile Regionale Administrative de Stat (AVI) sunt autorități de stat care gestionează autorizațiile pentru activități cu impact major asupra mediului sau impact asupra resurselor de apă. Alte autorizații de mediu intră în atribuția autorităților municipale de protecție a mediului¹³.

Åland - guvernul regional este autoritatea competentă responsabilă cu implementarea Directivei-cadru privind apa pe teritoriul acestei regiuni, susținută de șase departamente guvernamentale.

BIBLIOGRAFIE

<https://ym.fi/en/front-page>

<https://ym.fi/en/projects-and-legislation>

<https://www.eea.europa.eu/soer/2010/countries/fi/freshwater-national-responses-finland>

<https://www.vesiyhdistys.fi/english.html>

¹³https://www.environment.fi/en-US/Waters/Protection_of_waters/Industry_and_enterprises

FRANȚA

Legislația franceză referitoare la apă și biodiversitatea acvatică este în continuă evoluție adaptându-se și încorporând schimbările de mediu și societale (în special obiectivele [Agendei 2030](#)).

Principiile de bază ale politicii actuale a Franței în domeniul apei au fost dezvoltate în jurul unei serii de legi succesive:

- Legea privind apa din 1964 - a instituit Agențiile pentru apă și zonele bazinului hidrografic ca unități de gestionare a resurselor, creând Comitetele bazinale ca veritabile „parlamente” ale apei, cu mult înainte de inițiativele regionale recomandate în Directiva-cadru europeană pentru apă;

- Legea privind apa din 1992, care a recunoscut că apa face parte din patrimoniul comun al națiunii franceze (legea a creat o procedură de autorizare și de normare a lucrărilor și activităților cu impact asupra resurselor de apă; pentru fiecare bazin a fost pregătit un „Plan general de dezvoltare și gestionare a apei”, care conținea obiectivele și un plan de acțiuni pentru îndeplinirea acestora);

- Legea din 2004 care transpune în legislație națională Directiva-cadru europeană a apei din 2000, completând și consolidând un cadru național deja extins. Obligațiile stabilite pentru fiecare bazin au devenit orientate spre rezultate, în vederea obținerii unei stări bune a apei în conformitate cu legislația europeană fiind stabilită o perioadă de revizuire de șase ani pentru planurile de management;

- În 2005, Franța a inclus în [Constituție Carta pentru Mediu](#) care prevede angajamentul Franței de a sprijini dreptul la un „mediu echilibrat”. Carta introduce în preambulul Constituției protecția mediului și principiile de prevenire, precauție și principiul „poluatorul plătește”

- [Legea 1772/2006](#) privind apa și mediile acvatice creează Oficiul Național pentru Apă și Medii Acvatice. Legea conține un sistem de finanțare revizuit pentru Agențiile de apă și ajutorul pe care îl alocă.

- [Legea 1087/2016](#) privind biodiversitatea, natura și peisajele extinde misiunile Agențiilor de apă în recuperarea biodiversității terestre și marine. Înființează comitete pentru apă și biodiversitate în teritoriile de peste mări. De asemenea, creează Agenția Franceză pentru Biodiversitate, care încorporează Oficiul Național pentru Apă și Medii Acvatice. Noua lege introduce în Codul civil francez răspunderea și despăgubirea pentru „daune pure asupra mediului” sau „daune ecologice”. Legea impune răspunderea persoanelor ale căror acțiuni au ca rezultat deteriorarea mediului pentru repararea prejudiciului sau, dacă prejudiciul este ireparabil, pentru a plăti compensații financiare statului sau unei organizații desemnate de stat și dedicate protecției mediului, de exemplu, un ONG.

- În 2019 a intrat în vigoare [Legea nr. 58 din 27 ianuarie 2014 \(GEMAPI\)](#) privind modernizarea acțiunii publice teritoriale și afirmarea zonelor metropolitane care acordă unității comunale competența exclusivă și obligatorie referitoare la gestionarea mediilor acvatice și prevenirea inundațiilor. Legea schimbă organizarea transferului de competențe, îndreptându-l către municipalități. Se clarifică astfel responsabilitățile primăriilor în acest domeniu și sunt oferite instrumentele juridice și financiare necesare exercitării acestora. Această reformă concentrează, la nivel municipal și intercomunal, competențe până atunci fragmentate.

- Tot în anul 2019 Franța a adoptat foaia de parcurs pentru implementarea [Agendei 2030](#), un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal și care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economică, socială și de mediu.

- Legislația franceză atribuie roluri diferite și complementare celor trei părți interesate:
- guvernul: negociază la nivel european și internațional, pregătește legislația și reglementările naționale și se asigură că acestea sunt puse în corect în aplicare;
 - organismele la nivel de bazin: ajută la colectarea datelor privind apa, planifică la nivelul bazinelor hidrologice, colectează taxe și acordă ajutor financiar factorilor de decizie locali (managerii de proiect);
 - factorii de decizie locali și managerii de proiect: autoritățile locale, întreprinderile, fermierii și asociațiile care decid să facă investiții.

La nivel național, [Comitetul Național pentru Apă](#) este consultat cu privire la liniile generale ale politicii privind apa și cu privire la proiectele de dezvoltare și alocare a apei și este informat cu privire la evoluțiile legislației sau reglementărilor europene din domeniu. Este organismul național de consultare privind politica în domeniul apei și reunește diferitele categorii de utilizatori pentru a încorpora diferitele componente ale societății.

Managementul apei înseamnă, de asemenea, dezvoltarea de noi tehnologii și participarea la o economie circulară. Acest lucru necesită utilizarea unei game variate de pârghii complementare pentru acțiune la nivel regional, cu apă pentru uz agricol ca prioritate: gestionarea cererii de apă, conservarea apei în soluri și zone umede, mobilizarea de noi resurse de apă acolo unde acest lucru este relevant și poate fi realizat într-un mod durabil (în special prin colectarea apei de ploaie și reutilizarea apelor uzate tratate), pentru a răspunde provocării privind calitatea apei și pentru a încuraja guvernarea teritorială și construcția de proiecte și politici.

Experiența franceză este marcată de o formă unică de guvernare care reunește întreaga gamă de părți interesate și se bazează pe principii de solidaritate și echitate. Este caracterizată de multitudinea de abordări și instrumente dezvoltate pentru a asigura îmbunătățirea constantă și pentru a aborda provocările de mediu și societale cu care se confruntă. Instrumentele majore ale politicii franceze în domeniul apei reprezintă pârghii pentru punerea în aplicare a obiectivelor referitoare la apă cuprinse în Agenda 2030 și în cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale acesteia, precum și pentru multe alte obiective, deoarece apa este o temă transversală.

Planificarea managementului integrat al resurselor de apă la nivel de bazin este principiul fundamental al experienței franceze. Gestionarea la nivel de bazin este o abordare a managementului și dezvoltării durabile care are ca scop reconcilierea disponibilității unor cantități suficiente de apă de calitate cu echilibrul utilizărilor apei și conservarea biodiversității legate de mediile acvatice și zonele umede. Acesta își propune să încorporeze diferitele politici legate de politica în domeniul apei: amenajarea terenului, agricultura, urbanism, energie, mediu etc. Planificarea la nivel de bazin constă în definirea obiectivelor de management al apei într-un Master Plan de dezvoltare și gestionare a apei, precum și acțiunile care trebuie puse în aplicare (Programul de intervenții/ Programul de măsuri).

Sistemul francez de informare în privința apei, un mecanism creat de guvern, reunește toate datele disponibile referitoare la apă, medii acvatice și servicii publice de apă potabilă și servicii de salubritate. Obiectivele sale sunt colectarea, partajarea și punerea la dispoziție a datelor privind apa din sectorul public. Sistemul susține acțiunea publică, inclusiv facilitarea evaluării eficienței și eficienței politicilor publice.

În Franța, conservarea apei este de interes general conform Codului de mediu ([Code de l'environnement](#)). Standardele de mediu sunt astfel stabilite prin legi de stat de către ministerul responsabil cu apa, care este în prezent Ministerul Mediului. Aceste standarde sunt apoi puse în aplicare de poliția apei care controlează conformitatea potențialelor instalații cu cerințele de conservare a apei. Poliția apei este organizată local la nivelul fiecărui bazin hidrografic. Federația Profesională a Întreprinderilor de Apă se angajează să contribuie la adaptarea serviciilor de apă la schimbările climatice. Agențiile de apă sunt unități publice, atașate Ministerului Tranziției Ecologice, a căror misiune este

de a reduce poluarea și de a proteja resursele și mediul acvatic. Există șase agenții răspândite în toată Franța¹⁴.

Impozitarea în legătură cu utilizarea apei ia forma unei serii de taxe prevăzute de articolele L. 213-10 și următoarele. din Codul mediului. Există șapte categorii bazate pe sursa de presiune asupra mediilor acvatice.

- taxă pe poluarea apei (articolele L. 213-10-1 până la L. 213-10-4);
- taxă pentru modernizarea sistemelor de canalizare a apelor uzate (articolele L. 213-10-5 până la L. 213-10-7);
- taxa de poluare difuză (articolul L. 213-10-8);
- taxă pe extragerea resurselor de apă (articolul L. 213-10-9);
- taxă pentru depozitare în perioade de nivel scăzut al apei (articolul L. 213-10-10);
- taxă pe obstacolele de pe râuri (articolul L. 213-10-11);
- taxă pentru protecția mediilor acvatice (articolul L. 213-10-12).

BIBLIOGRAFIE

<https://www.oieau.fr/eaudoc/system/files/34225-eng.pdf>

<https://www.ecologie.gouv.fr/>

<https://www.partenariat-francais-eau.fr/la-politique-francaise-de-gestion-des-ressources-en-eau-et-de-la-biodiversite-aquatique-une-source-dinspiration-pour-la-mise-en-oeuvre-de-lagenda-2030/>

<https://www.ecologie.gouv.fr/lutte-contre-pollutions-leau>

<https://www.oecd.org/environment/resources/France-case-study-financing-water-quality-and-investment-diffuse-pollution.pdf>

https://www.eaurmc.fr/jcms/vmr_45502/fr/gemapi-managing-aquatic-environments-and-flood-prevention?cid=cbl_45314&portal=ppi_42074

<https://www.agenda-2030.fr/IMG/pdf/synthese-feuille-de-route-english-version.pdf>

https://www.ecologie.gouv.fr/sites/default/files/20170227_La%20GEMAPI_vdif.pdf

GERMANIA

Obiectivele pe termen lung ale politicii germane de protecție a apei sunt:

- să mențină sau să restabilească o bună calitate/stare ecologică și chimică a corpurilor de apă;
- să asigure aprovizionarea adecvată cu apă potabilă și procesată, atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ;
- să asigure, pe termen lung, toate celelalte utilizări ale apei care servesc interesului public.;
- Pentru a atinge aceste obiective, politica de protecție a apei se bazează pe:
 - principiul precauției;
 - principiul „poluatorul plătește” și acoperirea integrală a costurilor;
 - cooperarea între toți utilizatorii de apă și părțile interesate în domeniul protecției apei.

Pentru a pune în aplicare aceste principii ale politicii de protecție a apei, guvernul federal și landurile au dezvoltat un set de instrumente juridice puternice.

¹⁴ <https://www.anrsc.ro/wp-content/uploads/2021/04/Raport%20privind%20E2%80%9EAnaliza%20cadrlui%20de%20reglementare%20economic%C4%83%20C3%AEEn%20domeniul%20de%20ap%C4%83%20C8%99i%20ap%C4%83%20uzat%C4%83,%20C3%AEEn%20statele%20membre%20UE%E2%80%9D%20-%20versiune%20final%C4%83.pdf>

Legea de reglementare prevede că, corpurile de apă din Germania sunt supuse gestionării de către stat. Cetățenii și autoritățile sunt obligați să utilizeze apa în mod responsabil. Cea mai importantă lege federală este [Legea federală a apei](#), adoptată inițial în 1957. O versiune revizuită în mod substanțial a intrat în vigoare în martie 2010. Această modificare a completat transpunerea Directivei-cadru a apei în legislația națională germană și le-a permis landurilor să își adapteze actele normative privind apa la dispozițiile europene. Modificarea a creat baza legală pentru gestionarea durabilă a apelor transfrontaliere. Obiectivul privind calitatea/starea bună pentru toate corpurile de apă privește ca *dead-line* anul 2027 (cel mai târziu) nu doar în ceea ce privește nivelurile de poluanți, ci și în ceea ce privește statutul speciilor de animale și plante acvatice native. În acest scop, trebuie elaborate planuri de management. Pentru a coordona acest proces, au fost înființate comunități de bazine hidrografice între landuri, care împart responsabilitatea comună pentru bazinele hidrografice ale râurilor mari.

[Legea Federală a Apelor](#) a transpus Directiva UE privind inundațiile, Directiva-cadru privind strategia maritimă și dispozițiile Directivei privind emisiile industriale care se aplică legislației în domeniul apei din Germania. Există, de asemenea, mai multe ordonanțe cheie care reglementează punerea în aplicare a Legii federale a apei. Acestea includ [Ordonanța privind apele uzate](#), [Ordonanța privind apele de suprafață](#) și [Ordonanța privind apele subterane](#). Aceste ordonanțe pun în aplicare și dispoziții importante ale UE. De exemplu, Ordonanța privind apele uzate transpune Directiva europeană privind apele uzate urbane și concluziile UE pentru sectorul apelor uzate. Ordonanța privind apele subterane pune în aplicare Directiva UE privind apele subterane; Ordonanța privind apele de suprafață implementează standardele UE de calitate a mediului pentru corpurile de apă.

Legislația privind apa promulgată de landuri (atât acte, cât și ordonanțe) completează legislația federală.

În conformitate cu [Legea federală privind taxele pentru apa uzată](#) și dispozițiile suplimentare ale landurilor, trebuie plătite taxe pentru deversarea apelor uzate care conțin anumiți contaminanți în corpurile de apă. Aceste taxe oferă un stimul economic pentru reducerea la minimum a introducerii poluanților în apă. În plus, majoritatea landurilor percep, de asemenea, taxe pentru captarea apei subterane, unele și pentru captarea din corpurile de apă de suprafață („water cent”). Obiectivul este de a încuraja conservarea resurselor de apă.

Există o serie de legi și reglementări care protejează resursele de apă de substanțe dăunătoare. Printre acestea se numără [Legea federală privind agenții de spălare și curățare](#), [Legea privind produsele chimice](#), [Legea privind protecția plantelor](#), [Legea privind îngrășămintele](#) și ordonanțele relevante.

Oricine poluează un corp de apă și provoacă vătămări unei alte persoane trebuie să plătească despăgubiri. Aceasta este o regulă generală în conformitate cu legea răspunderii civile. În cazul în care prejudiciul reprezintă o amenințare pentru mediu, se aplică obligații suplimentare de compensare în temeiul Legii federale a apelor (secțiunea 22) sau a [Legii privind răspunderea de mediu](#). Poluarea unui corp de apă fără autorizație poate fi, de asemenea, considerată infracțiune în anumite circumstanțe, în conformitate cu dispozițiile [Codului penal](#) (secțiunea 324).

Conform distribuției competențelor în temeiul Legii fundamentale a Germaniei, guvernul federal german are competențe legislative convergente în domeniul protecției apelor. Landurile se pot abate de la prevederile federale, cu excepția reglementărilor specifice pentru substanțe nocive, instalații și a reglementărilor UE. Multe landuri au adoptat dispoziții suplimentare. Prevederile procedurale se regăsesc de obicei în actele de proceduri administrative ale landurilor. Pentru a coordona politica de gestionare a apei, landurile și guvernul federal au format Grupul de lucru german privind problemele legate de apă ale statelor federale și ale guvernului federal ([Bund / Länderarbeitsgemeinschaft](#)

Wasser - LAWA). În grupul de lucru, landurile coordonează implementarea administrativă între ele și coordonează legislația cu guvernul federal.

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.bmu.de/en/topics/water-resources-waste/water-management/policy-goals-and-instruments/water-protection-policy-in-germany/implementation-of-european-water-framework-directive-in-germany>
<https://www.bmu.de/en/topics/water-resources-waste/water-management/policy-goals-and-instruments/water-protection-policy-in-germany>
<https://www.bmel.de/DE/themen/landwirtschaft/pflanzenbau/ackerbau/duengung.html;jsessionid=F514893A56998981B9EFD640B1D8E025.live921#doc12312bodyText2>
<https://www.iva.de/verband/pflanzenernaehrung/faq-haeufig-gestellte-fragen/duengemittelrecht>
<https://www.lawa.de/English-About-LAWA.html>
<https://www.bmu.de/en/topics/water-resources-waste>

ITALIA

Guvernul central este responsabil de:

- legislația națională privind apa, inclusiv actele de transpunere și punere în aplicare a Directivei-cadru privind apa, Directiva privind inundațiile și alte acte legislative ale UE privind apa;
- coordonarea punerii în aplicare a Directivei-cadru privind apa, a Directivei privind inundațiile și a prevederilor legislative ale UE privind apa;
- dezvoltarea metodelor de stabilire a tarifelor la apă și de supraveghere a tarifelor;
- Autoritățile regionale și provinciile autonome Trento și Bolzano/ Bozen:
- sunt reprezentate în consiliul de administrație (*Conferenza istituzionale permanente*) al districtului hidrografic;
- pregătesc planurile regionale de protecție a apei (Piani di tutela delle acque) pentru a sprijini și implementa Planurile de Management ale Bazinelor Hidrografice;
- monitorizează apele subterane și de suprafață, și aplică legislația în domeniul apelor;
- contribuie la Planurile de Management ale Bazinelor Hidrografice,
- conduc pregătirea Planurilor de Management ale Riscului la Inundații pentru unitățile de management gestionate la nivel regional;
- contribuie la pregătirea Planurilor de Management ale Riscului la Inundații pentru Unitățile de Management interregionale;
- implementează măsurile planurilor de management la nivel regional;
- identifică și supraveghează zonele de servicii de apă (Ambiti territoriali omogenei), ale căror agenții supraveghează la rândul lor companiile de servicii de apă și le aprobă tarifele.

Municipiile:

- dețin proprietatea companiilor de servicii de apă care gestionează alimentarea cu apă potabilă, canalizarea și tratarea apelor uzate;
- gestionează problemele locale de apă;
- implementează la nivel local măsurile cuprinse în Planurile de Management ale Bazinelor Hidrografice și în Planurile de Management ale Riscului la Inundații;
- participă la contracte fluviale (contratti di fiume) pentru gestionarea locală și participativă a corpurilor de apă.

Agenția Regională pentru Protecția Mediului este responsabilă pentru auditul de mediu și are competența de a verifica conformitatea stațiilor de epurare a apelor uzate cu

legislația UE și națională. Pentru această sarcină, Agenția poate folosi forțe de poliție specializate în probleme de mediu.

Italia a dezvoltat o politică și un cadru instituțional cuprinzător pentru managementul serviciilor de apă. Acest cadru a fost modelat din 1994 prin Legea Galli ([Decretul 36/1994](#)) care a contribuit la atenuarea fragmentării teritoriale a serviciilor de apă și salubritate prin agregarea și raționalizarea sectorului. Legea Galli urmărește îmbunătățirea alimentării cu apă și a sectorului apelor uzate prin stabilirea unei separări clare între furnizarea de servicii și activitățile administrației publice și prin îmbunătățirea eficienței generale prin independența treptată a sistemelor financiare și a operațiunilor bazate pe veniturile obținute din apă și pe tarifele pentru ape uzate .

Comitetul italian pentru contractul global de apă ([CICMA](#)) a fost înființat în Italia în martie 2000, cu scopul de a promova o nouă cultură a apei ca sursă de viață și recunoașterea apei ca drept specific al omului, potrivit primului Manifest al apei - Dreptul la viață care a fost lansat la Lisabona în 1998 de către Comitetul pentru contractul global de apă. În Italia, Contractul Mondial de Apă (CICMA) a promovat campanii pentru o cultură responsabilă a apei în școli, în societatea civilă, alături de companii publice și a îndemnat factorii de decizie și Parlamentul să ofere țării o lege relevantă pentru apă ca drept al omului și un management public al apei.

Italia a început să își alinieze politicile de dezvoltare la Agenda 2030 prin pregătirea unei „[Strategii naționale de dezvoltare durabilă 2017-2030](#)” și a plasat angajamentul societății civile și consultarea cu instituțiile publice / private în centrul procesului de pregătire a acestei strategii. În mai 2019, Institutul Național Italian pentru Protecția și Cercetarea Mediului (ISPRA) și Rețeaua Agențiilor Regionale și Provinciale de Mediu au lansat Task Force Agenda 2030 care are ca scop coordonarea și armonizarea activităților lor legate de sprijinirea strategiilor regionale și provinciale. În iunie 2019, Președinția Consiliului de Miniștri italian a înființat un organism de coordonare - [Cabina di regia „Benessere Italia”](#) - pentru a consolida și coordona politicile și inițiativele pentru o bunăstare echitabilă și durabilă și punerea în aplicare a Strategiei naționale de dezvoltare durabilă.

[Decretul legislativ 152 din 3 aprilie 2006](#) (Codul de mediu) a reclasificat întreaga legislație națională de mediu pentru controlul poluării, evaluarea impactului asupra mediului și luarea deciziilor de mediu. Partea a III-a a Codului a definit standardele și condițiile de mediu ale apei pentru gestionarea resurselor de apă, transpunând Directiva cadru privind apa.

Codul de mediu reprezintă o etapă importantă în legislația italiană de mediu. Protecția penală a mediului se bazează aproape în întregime pe o serie de contravenții, care nu intră în Codul penal. Infracțiunile penale privind gestionarea deșeurilor, poluarea apei și poluarea aerului sunt prevăzute în principal de Codul de mediu; cu toate acestea, infracțiunile din alte sectoare de mediu relevante sunt prevăzute de diferite legi. Efectele semnificative însoțesc alegerea legislativă de a califica marea majoritate a infracțiunilor împotriva mediului ca fiind infracțiuni: dacă modelul contravențional, pe de o parte, implică faptul că, comportamentul infracțional este relevant atunci când este săvârșit fie intenționat, fie din neglijență, pe de altă parte, implică sancțiuni modeste, și are ca rezultat o restricție a impunerii de sancțiuni penale datorită regulilor generale, de exemplu, asupra termenului de prescripție, care afectează negativ efectul lor de descurajare. Există câteva infracțiuni, cea mai relevantă fiind „Activități organizate pentru traficul ilegal de deșeuri”, prevăzute de articolul 260 din Codul de mediu. Această dispoziție penală ar putea reprezenta un model semnificativ la nivel european pentru urmărirea penală a infracțiunilor de mediu în care criminalitatea organizată joacă un rol.

Decretul legislativ nr. 121 din 7 iulie 2011, de punere în aplicare a Directivei 2008/99/ CE privind infracțiunile împotriva mediului și a Directivei 2009/123/ CE privind poluarea cauzată de nave, nu a adus o reformă substanțială a dreptului penal italian de

mediu, așa cum se aștepta. Cu toate acestea, a extins sistemul „răspunderii administrative” a persoanelor juridice și a entităților colective la infracțiunile de mediu comise în interesul sau în beneficiul lor.

În 2015 au fost introduse în Codul Penal ([art.452](#)) patru noi infracțiuni: poluare, dezastru ecologic, obstrucționarea controalelor, transport ilegal și abandonarea materialelor radioactive. Introducerea infracțiunilor de mediu în Codul penal reprezintă finalizarea unui proces de recunoaștere progresivă a valorii și semnificației mediului și protecția adecvată a acestuia; o astfel de reformă produce o valoare adăugată relevantă în ceea ce privește eficacitatea sporită a legislației de mediu și aplicarea acesteia.

BIBLIOGRAFIE

<https://www.mite.gov.it/aree/acqua>

<https://www.isprambiente.gov.it/en>

<http://www.ielrc.org/content/f0801.pdf>

<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.473.410&rep=rep1&type=pdf>

<https://we.riseup.net/assets/112611/DCE-it.pdf>

<https://www.lexology.com/library/detail.aspx?q=79af7cd6-ad7b-46d0-b5e1-5a71eedbafb4>

<https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/environmental-law-2020/italy>

<https://contrattoacqua.it/>

<https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Water/Accountability/Italy.pdf>

<https://www.eea.europa.eu/themes/sustainability-transitions/sustainable-development-goals-and-the/country-profiles/italy-country-profile-sdgs-and>

https://efface.eu/sites/default/files/EFFACE_Fighting%20Environmental%20Crime%20in%20Italy/index.pdf

ECPRD Request 2055 Application de la directive n° 2000/60/CE Directive cadre sur l'eau /Water Framework Directive

LITUANIA

Programul de dezvoltare a sectorului apei 2017-2023 și Planul său de acțiune sunt documentele strategice cheie legate de politicile de apă din Lituania. Principalele instrumente juridice pentru politicile de apă sunt [Legea cu privire la apă](#) (nr. VIII-474 adoptată de Parlament la 21.10.1997), Programul pentru reducerea poluării apei cu substanțe periculoase (aprobat prin Ordinul nr. D1-71 al Ministrului mediului la 13.2.2004, modificat ultima dată pe 8.7.2015) și Regulamentul privind gestionarea apelor uzate.

Lituania aplică o gamă largă de instrumente de reglementare (permise și standarde de poluare) și economice (de exemplu, impozitul pe captarea apei și evacuările de poluare/ ape poluate) pentru a gestiona cantitatea și calitatea apei.

[Ministerul Mediului](#) este principalul factor responsabil de politicile privind apa. Colaborează cu Ministerul Agriculturii și Serviciul de Surpraveghere Geologică în coordonarea măsurilor de reducere a poluării în sectorul agricol. [Agenția pentru Protecția Mediului](#) monitorizează și colectează date privind evacuările de poluanți în apele de suprafață și evaluează starea corpurilor de apă. Departamentele regionale pentru protecția mediului controlează respectarea condițiilor de mediu.

BIBLIOGRAFIE:

<https://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/economics/pdf/Lithuania%20report.pdf>

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/ecccf681441b11e68f45bcf65e0a17ee?ifwid=1anskbvg3q>

ȚĂRILE DE JOS

Ministerul Infrastructurii și al Managementului Apei ([Rijkswaterstaat](#)) și consiliile de administrare a apelor din districte sunt însărcinate cu gestionarea apei în Țările de Jos. Printre alte sarcini, au responsabilitatea de a asigura aprovizionarea suficientă cu apă și protejarea împotriva inundațiilor.

[Legea privind apa](#) stabilește responsabilitățile diferitelor autorități guvernamentale implicate în gestionarea apei. Acestea sunt:

- [Guvernul central](#) - responsabil pentru politica națională și măsurile luate la nivel național. În plus, guvernul central poartă responsabilitatea pentru standardele de protecție împotriva inundațiilor;
- [Provinciile](#) - sunt responsabile pentru transpunerea politicii naționale în domeniul apei în măsuri regionale. Provinciile au sarcini operaționale în ceea ce privește unele probleme de gestionare a apei, legea privind protecția solului precizând că gestionarea calității apelor subterane este o sarcină a provinciilor;
- [Comisiile de apă din districte](#) - elaborează planuri de management privind calitatea apei din apele din districtul lor. În plus, ele sunt responsabile de sistemele regionale de apărare împotriva inundațiilor;
- [Municipiile](#) – responsabile pentru apele subterane din zonele. În plus, municipalitățile sunt responsabile pentru drenarea apelor reziduale și a excesului de apă de ploaie prin sistemele de canalizare, așa cum este dictat de Legea apei și Legea privind gestionarea mediului.

Noua lege a apei a creat un cadru pentru modernizarea managementului olandez al apei necesar pentru următoarele decenii. Integrarea mai multor autorizații va reduce povara administrativă pentru cetățeni și întreprinderi. Legea apei se armonizează bine cu noua Lege de amenajare a spațiului, care îmbunătățește relația cu politica spațială de mediu.

Legea olandeză integrează și pune în aplicare Directivele europene privind apa. Cerințele stabilite de toate aceste directive pentru calitatea apei au fost traduse în legislația olandeză. Cele mai importante cerințe sunt enumerate în [Decretul privind cerințele de calitate și monitorizarea apei](#) din 2009 și în [Programul ministerial aferent de monitorizare a directivei-cadru privind apa](#).

[Planul național pentru apă 2016-2021](#) stabilește politicile olandeze de gestionare a riscului de inundații și de aprovizionare cu apă dulce. Planul național al apei specifică, de asemenea, strategiile care trebuie urmate în ceea ce privește zonele în special abundente în apă, cum ar fi delta Rin-Meuse și zona de coastă. De asemenea, examinează modalitățile optime de acomodare a apei în amenajarea spațiului din Țările de Jos și costurile implicate.

[Decretul nr. 609 din 2008](#) conține norme referitoare la punerea în aplicare a articolului 22 din [Legea privind poluarea apelor de suprafață](#) și prevede valoarea maximă a substanțelor poluante ale apei preluate de instalațiile de producție, inclusiv fabricile pentru producția de alimente. Valoarea maximă a substanțelor poluante este definită de al doilea alineat al articolului 22 din Legea poluarii apelor de suprafață. Decretul se referă, de

asemenea, la calculul valorilor poluante și la notificarea modificărilor în funcționarea instalațiilor care pot afecta calitatea apelor.

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.government.nl/topics/water-management>
<https://www.helpdeskwater.nl/secundaire-navigatie/english/legislation/>
<https://www.oecd.org/environment/resources/The-Netherlands-case-study-urban-water-quality-management-diffuse-pollution.pdf>
<https://www.oecd.org/cfe/regionaldevelopment/publicationsdocuments/BrochureWaterNL%20.pdf>
https://www.google.ro/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjMk7TH3cTzAhUh_7siHV1RDeQQFnoECCYQAAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.helpdeskwater.nl%2Fpublish%2Fpages%2F130656%2Fwateract_total.pdf&usq=AOvVaw330gpzpac-1dhdNhxl93Qz

POLONIA

Transpunerea prevederilor Directivei-cadru privind apa și ale Directivei privind inundațiile în legislația poloneză au impus modificări ale legislației existente (în special prin modificările aduse [Legii privind apa](#)). Gestionarea apei se află în autoritatea Ministerului Economiei Maritime și Navigației Interioare (anterior era în autoritatea Ministerului Mediului). La 1 ianuarie 2018, în baza Legii apei, a fost înființată [Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie](#) (Apele poloneze), o entitate juridică de stat.

Ministerul Economiei Maritime și al Navigației Interioare nu este singura autoritate la nivel central responsabilă cu gestionarea apelor din Polonia. Alte autorități importante includ Ministerul Mediului, Ministerul de Interne și Administrație, Ministerul Infrastructurii și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

În Legea protecției apelor o mare atenție a fost acordată poluării, în special a activităților menite să protejeze apele împotriva poluării de origine agricolă, adică să conducă la cerințele Directivei privind nitrații. Astfel, a fost stabilit un program de acțiune pentru întreaga țară care obligă fermierii să utilizeze așa-numitul catalog de bune practici agricole.

Poluarea dispersată în agricultură este acum considerată a fi unul dintre cele mai importante motive pentru calitatea slabă a apei în Polonia.

La 27 iulie 2018 a intrat în vigoare Regulamentul Consiliului de Miniștri privind adoptarea „Programului de măsuri care vizează reducerea poluării apelor cu nitrați din surse agricole și prevenirea poluării ulterioare”. Acest document definește, printre altele:

- metodele și condițiile de utilizare agricolă a îngrășămintelor azotate în vecinătatea apelor, în zone cu pantă mare și pe soluri înghețate, inundate sau acoperite de zăpadă;
- perioadele în care este permisă utilizarea îngrășămintelor;
- condițiile de depozitare a gunoiului de grajd și de manipulare a levigatului, precum și o metodă de calcul a spațiului și capacității necesare a echipamentelor de depozitare;
- metoda de determinare a dozei anuale de îngrășămintă naturale care conțin cel mult 170 kg N/ ha;
- reguli de planificare a fertilizării adecvate cu azot¹⁵;

Directiva privind tratarea apelor uzate urbane este pusă în aplicare prin regulamentul Ministerului Mediului privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru

¹⁵ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666790821000422>

evacuarea în apă sau pe uscat a apelor uzate tratate. Standardele de mediu sunt stabilite de Ministerul Mediului și Ministerul Economiei Maritime și Navigației Interioare, care este responsabil pentru gestionarea apei. Fiecare stație de epurare a apelor uzate trebuie să verifice calitatea apelor uzate tratate într-un laborator acreditat. De asemenea, calitatea apelor uzate tratate deversate este controlată de Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Programul polonez de prevenire a dispersării deșeurilor detaliază 14 acțiuni prioritare recomandate, legate de realizarea obiectivelor strategice. De exemplu, se propune includerea în prioritățile pentru 2014-2020 ale Fondului național pentru protecția mediului și gestionarea apelor/ Fondului voievodal pentru protecția mediului și gestionarea apelor, sprijinirea IMM-urilor în ceea ce privește înlocuirea tehnologiilor vechi cu tehnologii inovatoare cu scopul reducerii cantității de deșeuri (și implementarea programelor de eficiență energetică) și desfășurarea de noi activități legate de gestionarea deșeurilor.

BIBLIOGRAFIE

https://www.researchgate.net/publication/326761934_New_Water_Act_in_Poland_-_Changes_and_Dilemmas
<https://codozasady.pl/en/p/new-water-law-a-revolution-in-water-management>
<http://aas.bf.uni-lj.si/april2006/05fotyma.pdf>
https://ec.europa.eu/environment/eir/pdf/factsheet_pl_en.pdf

PORTUGALIA

[Legea 58/2005](#), Legea apei, a transpus Directiva-cadru privind apa în legislația portugheză și a întărit procesul de planificare a resurselor de apă.

[Agenția Portugheză de Mediu](#) este autoritatea națională care se ocupă de domeniul apelor, cu începere din anul 2012. Agenția reglementează tratarea apelor uzate, controlul deversărilor și protecția resurselor de apă, prin stabilirea standardelor de mediu, guvernarea resurselor de apă și licențierea și controlul utilizărilor acestora.

Consiliul Național al Apelor este organismul guvernamental consultativ privind resursele de apă. În calitate de departamente regionale ale Agenției Portugheze de Mediu, administrațiile districtelor hidrografice acoperă toate bazinele hidrografice de la nivel național. Regiunile autonome Azore și Madeira au organe administrative specifice.

A fost creată Comisia interministerială pentru coordonarea apei, care implică factorii de decizie și entitățile cu responsabilități de guvernare la diferite niveluri și care reprezintă toate sectoarele relevante pentru realizarea obiectivelor și implementarea acțiunilor definite în Planul național de gestionare a apei.

În 2008, Portugalia a introdus o taxă pe resursele de apă (WRT) privind extracțiile și deversările de apă¹⁶.

[Autoritatea de reglementare a apei și deșeurilor](#) (ERSAR) asigură reglementarea și supravegherea serviciilor de apă și deșeuri și își propune să sporească eficiența și eficacitatea furnizării acestor servicii. Autoritatea este responsabilă pentru stabilirea tarifelor la apă și deșeuri și pentru asigurarea reglementării calității serviciilor prestate utilizatorilor finali de către entitățile de gestionare. ERSAR este o agenție administrativă independentă în conformitate cu Legea-cadru a entităților de reglementare și nu este supusă controlului guvernamental.

[Legea mediului nr. 19/2014](#) stabilește baza politicii de mediu în conformitate cu prevederile articolelor 9 și 66 din [Constituție](#). Politica de mediu vizează aplicarea

¹⁶ <https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/ec709c8a-79c8-4782-a72e-2c0de545b4db/PT%20Water%20Resources%20Fee%20final.pdf?v=63680923242>

drepturilor de mediu prin promovarea dezvoltării durabile, susținută de un management adecvat al mediului, în special în ceea ce privește ecosistemele locale și resursele naturale. Statul este responsabil pentru realizarea politicii de mediu, prin acțiunea directă a organismelor sale la nivelurile locale, regionale, naționale, europene și internaționale de luare a deciziilor și prin mobilizarea și coordonarea societății civile și într-un proces participativ.

[Decretul-lege nr. 103/2010](#) stabilește standardele de calitate a mediului în politica privind apa, introducând în legislația portugheză Directiva nr. 105 din 2008 a Comisiei Europene privind standardele de calitate a mediului în domeniul politicii de apă și pune în aplicare și Legea nr. 58 din 2005. Decretul-lege reglementează standardele de poluare pentru aer, apă și mediu în general, cu scopul prevenirii și reducerii poluării. Anexele oferă praguri și tabele pentru controlul poluării.

[Decretul-lege nr. 127/2013](#) stabilește cerințele privind emisiile industriale pentru prevenirea poluării solului, apei și aerului. În special, acesta reglementează regimul de emisii industriale aplicabil prevenirii și controlului integrat al poluării, precum și norme și cerințe pentru evitarea sau reducerea oricărui tip de emisie sau producție de deșeuri în sol, apă și aer pentru a atinge un nivel ridicat de protecție a mediului, transferând către legislația națională Directiva Parlamentului UE și a Consiliului nr. 75/2010 privind emisiile industriale. Anexele specifică limitele de reziduuri și standardele de calitate a mediului care trebuie îndeplinite și activitățile autorizate care pot fi efectuate pe teritoriul național.

Ori de câte ori apare o încălcare a legilor și reglementărilor de mediu, pot apărea diferite tipuri de răspundere. În ceea ce privește răspunderea civilă, regimul aplicabil în temeiul [Codului civil](#) stabilește că oricine, prin abateri intenționate sau din neglijență, cauzează pagube unei terțe părți, trebuie să plătească despăgubiri acelei părți. Prin urmare, în cazul în care orice acțiune rezultată de la un operator industrial, orice persoană fizică sau orice activitate cauzează daune unei terțe părți, acesta din urmă va avea dreptul să solicite despăgubiri. Conform principiului cauzalității în cadrul regimului de răspundere civilă, trebuie să existe întotdeauna o legătură de cauzalitate între prejudiciul cauzat și acțiunea sau activitatea în cauză. Există, de asemenea, răspundere administrativă în raport cu statul din cauza poluării sau daunelor cauzate mediului. Având în vedere principiul „poluatorul plătește”, răspunderea și principiile de recuperare stabilite în Legea-cadru de mediu, orice persoană sau operator industrial care cauzează poluare sau daune mediului va fi responsabil pentru daunele cauzate și trebuie să suporte costurile aferente daunelor menționate, inclusiv costurile asociate oricărei măsuri de prevenire și control, trebuie să plătească despăgubiri ori de câte ori se prevede în lege și trebuie, de asemenea, să restabilească mediul în starea sa anterioară. În plus, în scopul răspunderii administrative, regimul de răspundere pentru mediu este un element cheie al legislației care trebuie luat în considerare. Conform acestui regim juridic, care a adoptat [Directiva UE 35/2004](#), ori de câte ori apar daune asupra mediului sau amenințarea iminentă a unor daune aduse mediului, partea responsabilă trebuie să adopte măsuri de prevenire și de reparație și trebuie să suporte costurile aferente. Trebuie luată în considerare și răspunderea contravențională cauzată de poluare sau de daunele asupra mediului. Marea majoritate a infracțiunilor cauzate de daune aduse mediului sunt guvernate de [Legea-cadru privind infracțiunile de mediu](#). Conform acestei legi, contravențiile la mediu pot fi considerate ușoare, grave sau foarte grave, în funcție de infracțiune. În cele din urmă, [Codul penal](#) stabilește situațiile în care poate apărea răspunderea penală ca urmare a practicării infracțiunilor de mediu ca urmare a prejudiciului adus mediului sau naturii. Secțiunea privind infracțiunile împotriva mediului din Codul penal stabilește următoarele infracțiuni: infracțiunile de daune aduse naturii (articolul 278), infracțiunile de poluare (articolul 279), infracțiunile de activități periculoase pentru mediu (articolul 279-A), infracțiuni de poluare cu pericol comun (articolul 280). Companiile și nu numai persoanele

fizice pot fi considerate supuse răspunderii penale datorită practicării unei infracțiuni de mediu în condițiile prevăzute în Codul penal¹⁷.

BIBLIOGRAFIE

https://e-justice.europa.eu/content_member_state_law-6-pt-en.do?member=1
https://www.epd.gov.hk/epd/SEA/eng/file/water_index/portugal.pdf
<https://www.oecd.org/agriculture/topics/water-and-agriculture/documents/oecd-water-policies-country-note-portugal.pdf>
<https://journals.openedition.org/mediterranee/10078>

SPANIA

Cadrul juridic spaniol de mediu cuprinde legi care reglementează anumite industrii și activități și legi care protejează mediul și controlează anumiți agenți contaminanți. Majoritatea legilor spaniole de mediu derivă din transpunerea legislației UE.

Regiunile autonome locale (Comunidades Autónomas) își pot dezvolta și aplica propria legislație de mediu, iar autoritățile locale au, de asemenea, competențe de protecție a mediului. Aplicarea legilor de mediu se realizează la nivel de stat, regional și local.

La nivel de stat, [Ministerul pentru Tranziția Ecologică](#) este principalul organism de reglementare, iar reglementarea de mediu și protecția resurselor de apă este o competență națională încredințată Direcției Generale pentru Apă, din cadrul ministerului.

În Spania, Directiva 60/2000 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru pentru o politică comunitară în domeniul apei a fost transpusă prin articolul 129 din [Legea 62/2003](#) din 30 decembrie privind măsuri fiscale, administrative și de ordine socială care modifică Legea apelor adoptată prin [Decretul legislativ regal 1/2001 din 20 iulie](#).

În ceea ce privește autoritățile responsabile cu punerea în aplicare a Directivei-cadru a apei, conform articolelor 149.1.22^a din [Constituția spaniolă](#) și art. 1 din [Legea apelor adoptată prin Decretul legislativ regal 1/2001 din 20 iulie](#), competența generală aparține statului. Cu toate acestea, prevederea legislativă trebuie concretizată după cum urmează:

- atunci când bazinele hidrografice sunt situate în întregime pe teritoriul unei comunități autonome, jurisdicția asupra domeniului public al apelor aparține comunității autonome, în conformitate cu termenii prevăzuți la articolul 18 din Legea apelor adoptată. Prin Decretul legislativ regal 1/2001 din 20 iulie;
- atunci când bazinele hidrografice depășesc teritoriul unei comunități autonome, jurisdicția asupra domeniului public al apelor aparține statului, în conformitate cu termenii prevăzuți la articolul 17 din Legea apelor adoptată prin Decretul legislativ regal 1/2001 din 20 iulie;

Conform articolului 40.1 din Legea apelor, starea bună, precum și protecția adecvată a apei vor fi realizate cel mai probabil prin planificarea hidrografică. Această planificare hidrografică trebuie realizată prin planurile hidrologice ale bazinelor și Planul hidrologic național.

În același timp, capitolul I al titlului V al Legii apelor adoptată prin Decretul legislativ regal 1/2001 din 20 iulie se referă la „protecția domeniului public al apelor și calitatea apei”. În special, articolul 92 solicită stabilirea unui program de măsuri în cadrul fiecărei demarcații hidrografice pentru a atinge obiectivul anunțat la articolul 92 bis, și anume, protecția adecvată a apelor. Acest program este alcătuit din 2 tipuri de măsuri:

¹⁷ <https://thelawreviews.co.uk/title/the-environment-and-climate-change-law-review/portugal>

- măsuri de bază (condiții minime care trebuie îndeplinite de fiecare demarcație hidrografică);
- măsuri suplimentare (condiții suplimentare pentru dobândirea obiectivelor de mediu prevăzute la articolul 92 bis sau protecția suplimentară a apei).

În cele din urmă, Legea apelor prevede și alte măsuri, printre care se evidențiază cele mai importante:

- articolul 94 prevede mecanismul „poliției apelor” pentru monitorizarea aplicării normelor referitoare la domeniul public al apelor;
- articolele 97 și 100 enumeră o listă a activităților care pot provoca poluarea sau degradarea domeniului public hidraulic;
- articolul 99 bis sugerează crearea unui registru al ariilor protejate în cadrul fiecărei demarcații hidrografice pentru a include zonele considerate de protecție specială, atât pentru protecția apelor de suprafață sau subterane, cât și pentru conservarea speciilor și a habitatelor marine;
- articolul 109 se referă la regimul juridic pentru re folosirea apelor marine;
- articolul 110 reglementează ajutorul de stat pentru activități destinate îmbunătățirii calității apei.

Codul penal spaniol din 1995 a fost modificat pentru a transpune Directiva 2008/99/CE privind protecția mediului prin dreptul penal (Directiva privind criminalitatea de mediu), adăugând trei noi tipuri de infracțiuni împotriva mediului. Codul penal include acum două capitole (reglementarea infracțiunilor împotriva resurselor naturale și a mediului, faunei și florei și animalelor domestice), care au ca scop pedepsirea celor mai grave încălcări ale legilor de mediu cu închisoare și amenzi.

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.oecd.org/spain/Water-Resources-Allocation-Spain.pdf>

<https://www.iagua.es/noticias/legislacion>

ECPRD Request 2055 Application de la directive n° 2000/60/CE Directive cadre sur l'eau /Water Framework Directive

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI AL IRLANDEI DE NORD

Regulamentele privind apa (Scoția) din 2011 - mai cunoscute sub denumirea de Regulamentele privind activitățile controlate - și modificările ulterioare ale acestora din 2013 și 2017 aplică controale de reglementare asupra activităților care pot afecta mediul apei din Scoția.

Directiva-cadru a apei a Comisiei Europene, a fost transpusă în lege în Scoția sub denumirea de Legea privind mediul apei și serviciile de apă (Legea WEWS). Reglementările acoperă râurile, lacurile, apele de tranziție (estuare), apele subterane, apele costiere și zonele umede dependente de apele subterane. Conform secțiunii 20, miniștrii scoțieni pot dispune controlul oricărei activități pe care o consideră necesară sau utilă în scopul protecției mediului acvatic. Astfel de reglementări pot fi legate de activități susceptibile de a provoca poluarea apei; activități de extragerea apei; construcția, modificarea sau exploatarea ilegală în apele de suprafață.

În Anglia și Țara Galilor, Directiva-cadru privind apa a fost pusă în aplicare de Agenția pentru Mediu, agenție guvernamentală care răsunde de Planul de gestionare al bazinului hidrografic.

Agenția pentru mediu este obligată să pregătească obiective de mediu pentru fiecare bazin hidrografic într-un plan de gestionare a bazinului hidrografic, decide ce soluții sunt necesare pentru atingerea obiectivelor, în consultare cu părțile interesate. Soluțiile

sunt variate, putând include o serie de măsuri de refacere a râurilor, inclusiv îndepărtarea digurilor, instalarea pasajelor de pește și renaturalizarea pe scară largă a canalelor râurilor.

Agenția de Mediu (care acoperă Anglia și Țara Galilor), Agenția de Mediu din Irlanda de Nord și Agenția Scoțiană pentru Protecția Mediului sunt responsabile pentru reglementarea mediului și protecția resurselor de apă, stabilind standarde într-un cadru de politici stabilit de guverne, derivat din legislația europeană.

[Regulamentele privind prevenirea și controlul poluării](#) (Scoția) 2012 (PPC 2012) au intrat în vigoare la 7 ianuarie 2013 pentru a pune în aplicare cerințele [Directivei privind emisiile industriale](#). Revizuirile vizează eliminarea ambiguităților și neconcordanțelor, asigurarea unor beneficii mai clare pentru mediu, promovarea rentabilității și încurajarea inovației tehnologice.

Website-ul guvernului Regatului Unit prezintă, sub forma unor ghiduri, tipuri de activități pentru care există susceptibilitatea că afectează mediul și regulile de prevenire ale situațiilor respective, pentru diferite categorii: [Reguli pentru fermieri și administratorii de terenuri pentru a preveni poluarea apei](#), [Prevenirea poluării pentru companii](#), [Prevenirea poluării și reducerea emisiilor nocive în mare](#), etc.

BIBLIOGRAFIE

<https://www.gov.uk/government/organisations/environment-agency>

<https://www.water-pollution.org.uk/>

<https://www.oecd.org/environment/resources/England-case-study-water-quality-and-agriculture-diffuse-pollution.pdf>

<https://www.oecd.org/environment/resources/UK-case-study-financing-water-quality-and-investment-diffuse-pollution.pdf>

<https://www.oecd.org/environment/resources/England-case-study-water-quality-governance-diffuse-pollution.pdf>

www.gov.uk

<http://www.environmentlaw.org.uk/rte.asp?id=289>

STATELE UNITE ALE AMERICII

În decembrie 1970, ecologiștii au atins un obiectiv major prin înființarea [Agenției pentru Protecția Mediului](#) (Environmental Protection Agency - EPA) printr-un ordin executiv semnat de președintele de atunci Richard Nixon. Crearea EPA a reunit mai multe programe federale însărcinate cu protejarea mediului într-o singură agenție guvernamentală. EPA a fost fondată cu scopul de a proteja sănătatea umană și mediul înconjurător prin aplicarea reglementărilor adoptate de Congres. EPA stabilește și impune limite tolerabile de poluare și stabilește calendare pentru a aduce poluatorii în conformitate cu standardele, un aspect important al activității sale, deoarece majoritatea acestor cerințe sunt recente și industriilor trebuie să li se acorde un timp rezonabil, adesea câțiva ani, pentru a se conforma noilor standarde. EPA are, de asemenea, autoritatea de a coordona și susține eforturile de cercetare și anti-poluare ale guvernelor statelor componente și autorităților locale, ale grupurilor private și publice și ale instituțiilor de învățământ. Mai mult, birourile EPA regionale au puterea de a dezvolta, propune și implementa programe regionale aprobate pentru protecția cuprinzătoare a mediului.

[Legea privind apa curată](#) oferă instrumentele de reglementare pentru statele și guvernele locale în abordarea gunoierului acvatic. Prin Legea privind apa curată, EPA a implementat programe de control al poluării, cum ar fi stabilirea standardelor privind apele uzate pentru industrie. EPA a elaborat, de asemenea, recomandări naționale privind criteriile de calitate a apei pentru poluanții din apele de suprafață.

Gunoii (trash) este un poluant. Prezența gunoii în ape poate afecta utilizările benefice, poate degrada habitatele, poate afecta viața sălbatică și poate pune în pericol sănătatea oamenilor. Legea privind apa curată impune tuturor statelor să trimită către EPA la fiecare doi ani o listă a corpurilor de apă în care controalele actuale ale poluării sunt insuficiente pentru a atinge standardele de calitate a apei. Lista identifică corpurile de apă afectate și amenințate și poluantul sau poluanții care prezintă îngrijorare pentru acel corp de apă. Termenul de poluant este definit în secțiunea 502 (6) din lege și definește poluantul în sens larg, incluzând orice tip de deșuri industriale, municipale sau agricole deversate în apă. În scopuri de reglementare, poluanții sunt grupați în trei categorii: convenționali, toxici și neconvenționali. EPA nu are stabilite criterii de calitate a apei pentru gunoi (trash) sau metodologii de testare aprobate pentru evaluarea gunoii ca poluant, dar nu interzice jurisdicțiilor locale să stabilească criterii pentru gunoi.

Legea privind apa curată impune statelor să identifice apele care nu respectă sau la care nu se așteaptă să îndeplinească standardele aplicabile de calitate. Evaluarea, listarea și raportarea cerințelor în conformitate cu secțiunile 303 (d), 305 (b) și 314 din Legea privind apa curată pot fi un prim pas crucial în identificarea și prioritizarea apelor poluate cu gunoi¹⁸.

Dacă nicio agenție guvernamentală nu are responsabilitatea sau resursele de a curăța malurile unui râu sau fluxul său, atunci este responsabilitatea organizațiilor neguvernamentale și a cetățenilor să facă acest lucru. Există multe oportunități pentru cetățeni de a participa la curățarea râurilor și a parâurilor. De exemplu, Agenția SUA pentru Protecția Mediului sponsorizează programul „[Adopt-a-Watershed](#)”. Multe state au implementat astfel de programe de tip „green team” sau „stream team”, cum ar fi Vermont's Green-Up Day și Riverwatch din California de Nord. Voluntarii care participă la curățarea fluxului de apă raportează adesea o experiență plină de satisfacții. În plus, pe lângă faptul că oferă un beneficiu estetic și de mediu, curățările reconectează cetățenii și comunitatea la căile navigabile care au fost o parte vitală a istoriei și culturii națiunii.

Conform [Legii privind prevenirea poluării](#), prevenirea poluării înseamnă reducerea sau eliminarea deșeurilor la sursă prin modificarea proceselor de producție, promovarea utilizării substanțelor netoxice sau mai puțin toxice, implementarea tehnicilor de conservare și reutilizarea materialelor, mai degrabă decât introducerea lor în fluxul de deșuri.

Legea de prevenire a poluării definește „reducerea sursei” astfel:

- reducerea cantității de substanțe periculoase, poluanți sau contaminanți care intră în orice flux de deșuri sau sunt eliberate în mediu (inclusiv emisiile fugare); înainte de reciclare, tratare sau eliminare;
- reducerea pericolelor pentru sănătatea publică și mediu asociate cu eliberarea unor astfel de substanțe, poluanți sau contaminanți.

Prevenirea poluării include: modificări de echipamente sau tehnologii; modificări ale procesului sau procedurii; reformularea sau reproiectarea produselor; înlocuirea materiilor prime; și îmbunătățiri în menaj, întreținere, instruire sau control. Conform Legii de prevenire a poluării, reciclarea, recuperarea energiei, tratarea și eliminarea nu sunt incluse în definiția prevenirii poluării.

Legea de prevenire a poluării stabilește o politică națională pe care Agenția pentru protecția mediului o implementează:

- poluarea trebuie prevenită sau redusă la sursă ori de câte ori este posibil;
- poluarea care nu poate fi prevenită ar trebui reciclată într-un mod sigur pentru mediu, ori de câte ori este posibil;
- poluarea care nu poate fi prevenită sau reciclată trebuie tratată într-o manieră sigură pentru mediu ori de câte ori este posibil;

¹⁸ <https://www.epa.gov/tmdl/identifying-and-listing-impaired-waters-under-clean-water-act>

- eliminarea sau alte scurgeri în mediu ar trebui folosite doar în ultimă instanță și ar trebui efectuate într-un mod sigur pentru mediu.

BIBLIOGRAFIE:

https://www.mywaterquality.ca.gov/water_quality_standards/index.html
<https://ecology.wa.gov/Water-Shorelines/Water-quality/Water-quality-standards>
<https://nationalaglawcenter.org/overview/water-law/>
<https://www.oecd.org/environment/resources/United-States-case-study-water-quality-and-agriculture-diffuse-pollution.pdf>
<https://www.oecd.org/environment/resources/US-case-study-financing-water-quality-and-investment-diffuse-pollution.pdf>

AUSTRALIA

Apele din jurul coastelor Australiei sunt protejate împotriva poluării și a deșeurilor aruncate în mare prin [Legea privind protecția mediului din 1981 \(Sea Dumping Act\)](#). Legea interzice eliminarea în ocean a materialelor considerate prea dăunătoare pentru a fi eliberate în mediul marin, reglementează eliminarea permisă a deșeurilor oceanice pentru a minimiza impactul asupra mediului, reglementează amplasarea recifelor artificiale în scopul îmbunătățirii mediului marin. Se efectuează în mod regulat verificări pentru a se asigura că oricine arunca sau ia parte la oricare dintre aceste alte activități nu face acest lucru în mod ilegal.

Toate statele și teritoriile au legislație care, direct sau indirect, restricționează sau interzice poluarea apei și creează un regim de aplicare pentru a-i pedepsi pe cei care poluează apa. New South Wales și Teritoriul de Nord sunt însă singurele jurisdicții care au o definiție legislativă specifică pentru poluarea apei.

Fiecare dintre regimurile de reglementare au politici de protecție a mediului care se referă la poluarea apei. Unele sunt axate în mod special pe poluarea apei, separat de alte forme de poluare a mediului, cum ar fi:

- [Politica de protecție a mediului](#) care prevede protecția controlului apei;
- [Legea apei](#) care conține dispoziții care interzic poluarea apei și a căilor navigabile;
- [Poluarea apelor prin petrol și substanțe nocive](#) care are ca scop protejarea mării și apelor de poluarea cu petrol și alte substanțe nocive;
- [Organizația Maritimă Internațională](#) (OMI) a implementat un sistem global de reglementare pentru a se asigura că navele sunt supuse unor standarde uniforme de poluare, indiferent dacă sunt în largul mării, în apele teritoriale sau în port. Australia este membră a OMI, deoarece siguranța maritimă și prevenirea poluării marine sunt mai eficiente atunci când se desfășoară la nivel internațional.

BIBLIOGRAFIE :

<https://www.legislation.gov.au/>
<https://ntepa.nt.gov.au/your-environment/water#:~:text=Under%20the%20Water%20Act%201992%2C%20administere d%20by%20the,the%20Australian%20and%20New%20Zealand%20Water%20Quality%20Guidelines.>
[https://content.next.westlaw.com/1-502-8908?_lrTS=20201117121246505&transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true](https://content.next.westlaw.com/1-502-8908?_lrTS=20201117121246505&transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true)

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Conventia_Aarhus.pdf
https://www.interregeurope.eu/fileadmin/user_upload/tx_tevprojects/library/file_1624035589.pdf
<https://www.eea.europa.eu/themes/waste/waste-prevention/countries>
<https://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/factsheets/nitrates/ro.pdf>
<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/ecological-status-of-surface-waters/assessment>
<https://water.europa.eu/>
<https://www.oecd.org/environment/resources/Diffuse-Pollution-Degraded-Waters-Policy-Highlights.pdf>
<https://www.oecd.org/env/diffuse-pollution-degraded-waters-9789264269064-en.htm>
https://www.oecd-ilibrary.org/search?value1=Environmental+Performance+Reviews&option1=quicksearch&facetOptions=51&facetNames=pub_igold_facet&operator51=AND&option51=pub_igold_facet&value51=%27igo%2Foecd%27&publisherId=%2Fcontent%2Figo%2Foecd&searchType=quick
<https://www.oecd.org/env/country-reviews/>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/NIM/?uri=CELEX:32000L0060>
https://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/economics/OECD_study_en.htm
https://openjicareport.jica.go.jp/pdf/11737715_03.pdf
<http://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocumentAfis/216745>
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/74/protectia-si-gospodarirea-apelor>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02008L0105-20130913>
<https://www.eea.europa.eu/airs/2018/natural-capital/surface-waters>
<https://ec.europa.eu/environment/water/water-dangersub/index.htm>
https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0007/98449/E76521.pdf
<https://water.europa.eu/freshwater/data-and-topics>
http://publications.europa.eu/resource/cellar/175918b0-3b0f-4515-b3d5-f4fc337c161a.0020.02/DOC_1
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/swd_2019_0439_en.pdf
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8753-2021-INIT/ro/pdf>